



## Drift-och servicenämnden

### Tid

08:30-12:00

### Plats

KC Sottern, Kommunhuset Hallsberg

### Beslutande ledamöter

Gösta Hedlund (C)  
Conny Larsson (S), vice ordförande  
Jimmy Olsson (SD), 2:e vice ordförande  
Magnus Fahlström (S)  
Thomas Larsson (S)  
Birgitta Kumblad (S)  
Gert Öhlin (L)  
Andreas Zakrisson (M)  
Gustav Strömberg (M)  
Helén Svensson (MP)  
Dan Fredriksson (SD)

### Ej tjänstgörande ersättare

Hans Palmqvist (S)  
Sophie Nilsson (S)  
Lars Billström (S)  
Jamal Bayazidi (S)  
Sverker Dahlander (C)  
Andreas Glad (KD)  
Malin Sundh (M)  
Lucas Johansson (M)  
Simon Wimell (V)  
Pierre Weigl (SD)  
Johnny Ring (SD)

### Övriga

Magnus Ribbing, Förvaltningschef DOS  
Susanne Naeslund, Sekreterare  
Sofia Atterstig, Administratör  
Haris Akbari, Byggnadsinspektör  
Åsa Gunnarsson, Bygglövschef  
Thomas Åkesson, Verksamhetschef  
Anela Erkocevic, Livsmedelsinspektör  
Malin Eliasson, Ekonom



## 1 – Sammanträdetets inledning

*Föredragande Gösta Hedlund 08:30*

### Ärendebeskrivning

1. Mötets öppnande.
2. Genomgång av närvaro och tjänstgörande ersättare.
3. Anmälan av jäv.
4. Val av justerare.
5. Godkännande av dagordning.



2 - Borttagen på grund av sekretess (26/DOS/56)



### 3 - Tillsynsplan miljöbalken och kontrollplan livsmedel 2026-2028 (26/DOS/19)

*Föredragande Thomas Åkesson och  
Anela Erkocevic 08:45*

#### Ärendebeskrivning

Den operativa tillsynsmyndigheten är skyldig att varje år upprätta en plan för sin tillsyn enligt miljöbalken, och kontroll enligt livsmedelslagen. Planen ska gälla för tre år.

Planen baseras på behov framtagna i den tidigare genomförda behovsutredningen.

Utifrån behovsutredningen är resursbehovet avseende livsmedelskontroll tillgodosett inom förvaltningen under 2026.

Inom miljö- och hälsoskyddstillsynen är resursbehoven inte fullt ut tillgodosedda under 2026 och nämnden kommer behöva prioritera tillsynen utifrån befintliga resurser och behov.

Detta är förvaltningens förslag till planer för 2026–2028.

#### Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden föreslås besluta att anta tillsynsplan enligt miljöbalken 2026–2028 och kontrollplan livsmedel 2026-2028. Till den del som berör Hallsbergs kommun.

#### Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse tillsynsplan och kontrollplan 2026 Hallsberg
- Barnkonsekvensanalys\_tillsynsplan och kontrollplan 2026
- Tillsynsplan enligt Miljöbalken 2026-2028 Hallsberg
- Kontrollplan 2026-2028 Livsmedel\_Hallsberg



## 4 - Verksamhetsberättelse och bokslut 2025 (24/DOS/69)

*Föredragande Malin Eliasson och  
Magnus Ribbing 09:05*

### Ärendebeskrivning

Förvaltningens ekonom har tillsammans med verksamheterna upprättat en verksamhetsberättelse och bokslut för 2025.

### Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden föreslås besluta att godkänna informationen.

### Beslutsunderlag

- Verksamhetsberättelse och bokslut 2025



## 5 - Internkontrollrapport helår 2025 (24/DOS/69)

*Föredragande Susanne Naeslund och  
Magnus Ribbing 09:50*

### Ärendebeskrivning

Enligt reglementet syftar den interna kontrollen till att verksamheten på ett effektivt sätt bedrivs utifrån fastställda mål och fattade beslut. Den syftar även till att kvalitetssäkra den ekonomiska redovisningen och redovisningen av verksamhetsmått och nyckeltal, det vill säga skydda mot fel och oegentligheter.

### Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden föreslås besluta att godkänna informationen.

### Beslutsunderlag

- Internkontrollrapport helår 2025



## 6 - Ledamotsinitiativ – utveckling av kommunal betalparkering (26/DOS/25)

*Föredragande Magnus Ribbing 10:00*

### Ärendebeskrivning

Moderaterna Hallsberg har kommit in med ett ledamotsinitiativ om utveckling av kommunal betalparkering vid Hallsbergs centralstation.

### Beslutsunderlag

- Parkering långtid



## 7 - Förvaltningschefen informerar (26/DOS/25)

### Ärendebeskrivning

Förvaltningschefen kommer att ge muntlig information vid nämndens sammanträde.

### Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden föreslås besluta att godkänna informationen.



## 8 – Meddelanden till nämnden

### Ärendet i korthet

Redovisning av ett urval inkomna respektive upprättade handlingar och statistik.

### Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden föreslås godkänna redovisningen.

### Anmälningar

- /DOS/2663142 26/DOS/18-5 Statistik samtal bygglov telefontid januari
- /DOS/2663140 26/DOS/18-4 Volymmått januari bygglov
- /DOS/2663497 26/DOS/18-10 Volymmått bygglov februari
- /DOS/2663499 26/DOS/18-11 Statistik telefonsamtal bygglov februari
- /DOS/2663580 26/DOS/40-3 Underhållsplan 2026



## 9 - Redovisning av delegationsbeslut (26/DOS/17)

### Ärendebeskrivning

Drift- och servicenämnden har beslutat om delegationsordningar för nämndens verksamhet. Det är flera olika aktiviteter, myndighetsutövning, som genomförs i verksamheterna på delegation från nämnden. Delegationsbesluten skall anmälas till drift- och servicenämnden vid närmast följande sammanträde.

Delegationsbeslut under perioden 2026-01-20 - 2026-02-17 redovisas genom att listor delges nämnden.

### Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden föreslås besluta att godkänna redovisningen.

### Beslutsunderlag

- Redovisning av delegationsbeslut



## 10 - Övriga ärenden (26/DOS/25)



## 11 – Mötets avslutande

Tillsynsplan miljöbalken och kontrollplan  
livsmedel 2026-2028

3

26/DOS/19

## Tillsynsplan miljöbalken och kontrollplan livsmedel 2026-2028

### Ärendebeskrivning

Den operativa tillsynsmyndigheten är skyldig att varje år upprätta en plan för sin tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt livsmedelslagen. Planen ska gälla för tre år. Detta är förvaltningens förslag till planer för 2026–2028

### Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden antar tillsynsplan enligt miljöbalken 2026–2028 och kontrollplan livsmedel 2026-2028. Till den del som berör Hallsbergs kommun.

### Ärendet

Förvaltningen gör för varje år en plan för sin tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt livsmedelslagen. Planen baseras på behov framtagna i den tidigare genomförda behovsutredningen. Utifrån behovsutredningen är resursbehovet avseende livsmedelskontroll tillgodosedd inom förvaltningen under 2026. Inom miljö- och hälsoskyddstillsynen är resursbehoven inte fullt ut tillgodosedda under 2026 och nämnden kommer behöva prioritera tillsynen utifrån befintliga resurser och behov.

### Bifogat beslutsunderlag:

- Tillsynsplan miljöbalken
- Kontrollplan livsmedelslagen

Barnkonsekvensanalys är utförd och redovisas i tjänsteskrivelsen eller i bilaga

Barnkonsekvensanalys är inte tillämpbar

Drift- och serviceförvaltningen

Magnus Ribbing  
Förvaltningschef

Veronica Carlsson  
Miljöchef



### Berörd verksamhet

Verksamhet/arbetsplats

Drift- och serviceförvaltningen/Miljöenheten

### Planerad åtgärd/beslut

Ange planerad åtgärd/beslut

Beslut om 2026 års tillsynsplan i enlighet med miljöbalken och kontrollplan för livsmedel i Hallsbergs kommun.

Vilket/vilka åtgärder/beslut ska fattas?

Beslut ska tas avseende plan för tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt livsmedelslagen. Förvaltningen har tagit fram förslag till planer för 2026–2028.

Drift- och servicenämndens tillsynsområde utifrån miljöbalken omfattar bland annat hälsoskyddstillsyn med utgångspunkt i av kommuninvånarnas (vuxna och barns) livsmiljöer – så som flerbostadshus, undervisningslokaler, lokaler och vissa typer av verksamheter som allmänheten har tillgång till eller besöker. Kontrollen utifrån livsmedelslagstiftningen omfattar tillsyn avseende livsmedelsverksamhet som bedrivs i form av exempelvis en restaurang, butik, förkola/skola eller vattenverk/egen brunn. Den offentliga livsmedelskontrollen ska bidra till att livsmedelsföretagarna producerar och säljer säker mat som konsumenten (vuxna och barn) inte blir sjuk av, samt att konsumenten (vuxna och barn) får det denne betalar för och inte blir lurad. Även rökfria miljöer, som regleras i lagen om tobak och liknande produkter, faller inom nämndens tillsynsområde. Arbetet för rökfria miljöer syftar till att skydda vuxna och barn mot att utsättas för tobaksrök. Rökfria miljöer skyddar också barn och unga från att börja använda tobak och stödjer personer som vill sluta röka.

Vilka barn berörs?

Barn är en av flera målgrupper i kommunens tillsyns- och kontrollplan. Vissa delar är direkt kopplade till barns hälsa, så som kontroll av livsmedelsverksamhet och hälsoskyddstillsyn inom förskola/skola, samt bostadstillsyn där det finns barn i boendet. Medan andra delar är mer indirekt kopplade till barn, så som tillsyn hos livsmedelsproducenter och miljöfarliga verksamheter med risk för hälso- och miljöskadliga utsläpp. I planerna specificeras årets planerade tillsyns- och kontrollaktiviteter, men en stor del av enhetens arbete under året är även händelsestyrt och klagomålsbaserat.

Beskriv hur barn berörs av det beslut som ska fattas

Kommunens tillsynsplan och kontrollplan har förutsättningar att på ett operativt och aktivt sätt bidra in till en positiv påverkan på barns levnadsvillkor i Hallsberg kommun. Detta genom den planerade och återkommande tillsynen på verksamheter där barn vistas stadigvarande så som skolor och förskolor, samt de planerade kontrollbesök som görs i livsmedelsverksamheter. Även valet av projektbaserade aktiviteter i respektive plan kan mer eller mindre styras mot tillsyn och kontroll utifrån ett jämlikt barnrättsperspektiv, liksom prioritering av aktiviteter utifrån enhetens tillgängliga personalresurser.

### Inför förslaget på beslut har barnkonventionens intentioner beaktats på följande sätt

Artikel 3 i barnkonventionen slår fast att vid alla åtgärder som rör barn ska en prövning av barnets bästa göras. En prövning ska göras oavsett om barn berörs direkt eller indirekt. Det betyder att prövningar av barnets bästa till exempel ska göras vid kommunala beslut som rör stadsplanering, budget och vid nämndbeslut. I denna prövning och analys har förvaltningen inte tagit in synpunkter från barn.

Förvaltningens konsekvensanalys av barnrättsperspektivet inför beslut om tillsynsplan och kontrollplan är att:

- Aktiviteterna som föreslås i tillsyns- och kontrollplanerna för 2026 inte kan antas komma ha en negativ påverkan på barn,
- flera av de föreslagna aktiviteterna har potential att bidra positivt till barn och ungas livsmiljö och hälsa.

Beslutad av: Drift- och servicenämnden  
Datum: 2026-03-11  
Reviderad:  
Dokumentet gäller för: Hallsbergs kommun  
Dokumentansvarig: Miljöchef  
Ärendenummer: 26/DOS/19

# Tillsynsplan miljöbalken 2026-2028

Drift- och servicenämnden

---

## Plan

Anger en tydlig beskrivning om vad och när något ska göras samt vem som ansvarar för genomförandet.



HALLSBERGS  
KOMMUN

# Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	2
2	Mål för miljöbalkstillsynen .....	2
2.1	Nationella och regionala mål och åtgärder .....	3
2.1.1	Nationella miljö kvalitetsmål .....	3
2.1.2	Åtgärdsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt.....	3
2.1.3	Nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken .....	3
2.1.4	Regionala miljömål.....	3
2.2	Lokala mål och styrdokument .....	4
2.2.1	Planer och program .....	4
2.2.2	Riktlinjer och föreskrifter .....	4
2.2.3	Lokala nämndmål.....	4
3	Ansvarsfördelning och samordning inom tillsynsområdet.....	5
3.1	Ansvariga centrala och regionala myndigheter .....	5
3.2	Behörig myndighet för tillsynen .....	5
3.3	Ansvarsfördelning mellan de behöriga myndigheterna .....	5
3.4	Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten .....	5
3.5	Samordning mellan behöriga myndigheter .....	6
3.6	Samordning inom behörig myndighet.....	6
4	Befogenheter och resurser för tillsynen .....	6
4.1	Tillsynsmyndighetens befogenheter .....	6
4.2	Personal.....	6
4.3	Jäv och intressekonflikter.....	7
4.4	Finansiering av tillsynen .....	7
4.5	Kompetenskrav och utbildning .....	7
5	Organisation och utförande av tillsynen .....	7
5.1	Miljöenheten.....	7
5.2	Tillsyn .....	8
5.2.1	Operativ tillsyn .....	8
5.2.2	Skattefinansierad tillsyn.....	9
5.2.3	Tillsynsrelaterat arbete .....	9
5.2.4	Dokumentation .....	9

5.2.5	Rutiner och instruktioner.....	9
5.2.6	Öppenhet i tillsynen.....	9
<b>6</b>	<b>Risk- och behovsbaserad tillsyn .....</b>	<b>10</b>
6.1	Händelsestyrd tillsyn .....	10
6.2	Planerade tillsynsinsatser 2026.....	11
6.2.1	Miljöskydd.....	11
6.2.2	Hälsoskydd och strålskydd .....	13
6.2.3	Områdesskydd .....	14
6.2.4	Miljöövervakning .....	15
6.3	Tillsynsrelaterat.....	15
6.4	Kontrollplan för Animaliska biprodukter och foder (ABP).....	15
6.4.1	Bakgrund.....	15
6.4.2	Verksamhetsmål och kontroll.....	16
6.5	Prioritering i tillsynen .....	16
<b>7</b>	<b>Plan 2027–2028.....</b>	<b>17</b>
<b>8</b>	<b>Sanktioner .....</b>	<b>17</b>
<b>9</b>	<b>Uppföljning och utvärdering av tillsynen .....</b>	<b>18</b>
9.1	Intern kontroll och verksamhetsuppföljning.....	18
9.2	Extern utvärdering .....	18
9.3	Uppföljning.....	18
<b>10</b>	<b>Beredskap.....</b>	<b>18</b>
<b>11</b>	<b>Bilaga 1, Planerade aktiviteter 2026 .....</b>	<b>19</b>

## 1 Sammanfattning

Denna tillsynsplan är den operativa tillsynsmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på tillsyn enligt miljöbalken och miljötillsynsförordningen SFS (2011:13) följs. Planen beskriver hur Drift- och servicenämnden i Hallsberg och Myndighetsnämnden i Kumla uppfyller de krav som ställs på tillsyn enligt miljöbalken. Planen omfattar hela miljöbalkens område.

Operativ tillsynsmyndighet är Drift- och servicenämnden i Hallsberg och i Kumla Myndighetsnämnden. Nämnderna ska genom sin miljö- och hälsoskyddstillsyn bidra till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Tillsynsplanen är likalydande i de båda kommunerna men beslut för denna plan gäller Hallsberg.

Nämnderna ansvarar för tillsyn av ett flertal olika verksamheter, varav många betalar en fast årlig tillsynsavgift.

Planerad tillsyn bedrivs för närvarande främst på verksamheter som betalar fast årlig avgift. I övrigt hanteras bland annat oplanerade inkommande ärenden som tillstånds- och dispensansökningar och klagomål.

För 2026 saknar nämnderna fullt ut de resurser som krävs för att utföra all den tillsyn som det finns behov av. Drift- och servicenämnden i Hallsberg har resurser för att utföra ungefär 60 % av det behov som redovisats i den tidigare behovsutredningen. Myndighetsnämnden i Kumla har resurser för att utföra ungefär 80 % av redovisat behov i den tidigare behovsutredningen.

## 2 Mål för miljöbalkstillsynen

I arbetet med miljöfrågor i Sverige finns nationella, regionala och lokala miljömål. De nationella miljömålen är beslutade av riksdag och regering, de regionala miljömålen beslutas av Länsstyrelsen i Örebro län. De lokala miljömålen är beslutade av kommunen. Sedan 2021 finns också en nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken, med utpekade fokusområden.

Dessa mål och viljeyttringar utgör tillsammans en grund för nämndernas prioriteringar i denna tillsynsplan. Målen som ligger till grund presenteras här kort.

## 2.1 Nationella och regionala mål och åtgärder

### 2.1.1 Nationella miljö kvalitetsmål

Sveriges riksdag har beslutat om ett generationsmål och 16 nationella miljö kvalitetsmål, samt ett antal etappmål inom områdena avfall, biologisk mångfald, farliga ämnen, hållbar stadsutveckling, luftföroreningar och klimat. Sveriges miljömål är det nationella genomförandet av den miljömässiga dimensionen av de globala hållbarhetsmålen. <https://www.sverigemiljomal.se/miljomalen/>

### 2.1.2 Åtgärdsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt

Vattenförvaltning i Sverige bedrivs enligt EU:s ramdirektiv för vatten, i vattenförvaltningsförordningen. Vattenförvaltningen syftar till att vi ska förbättra våra vatten och skapa en långsiktig hållbar förvaltning av våra sjöar, vattendrag, kust samt grundvatten. Vattnet förvaltas i avrinningsområden och vattendistrikt. För varje distrikt finns ett beslutat åtgärdsprogram som bland annat redogör för kommunens ansvar. Nuvarande åtgärdsprogram gäller för 2022–2027.

<https://www.vattenmyndigheterna.se/vattendistrikt/norra-ostersjon.html>

Aktiviteter i Tillsynsplanen med bäring på åtgärdsprogrammet har preciserats i Tillsynsplanens bilaga 1.

### 2.1.3 Nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken

Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. En ökad tydlighet gynnar att myndigheternas samlade resurser och kompetens används effektivare, bidrar till en ökad likvärdighet i tillsynen och underlättar planering av tillsyn.

Strategin innehåller sju tillsynsområden. Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar kopplade till sig. Till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategi för att uppnå effektmålen. [Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

Fokusområden och underliggande åtgärder relevanta för Kumla och Hallsbergs kommuner preciserar i Tillsynsplanens bilaga 1.

### 2.1.4 Regionala miljömål

Örebro län har gjort 14 av de 16 nationella miljö kvalitetsmålen till egna regionala mål. Länet arbetar inte fokuserat med de två miljömålen "Hav i balans samt levande kust och skärgård" och "Storslagen fjällmiljö" eftersom de inte är relevanta för i länet.

<https://www.lansstyrelsen.se/orebro/miljo-och-vatten/miljomal.html>

## 2.2 Lokala mål och styrdokument

### 2.2.1 Planer och program

Kommunernas översiktsplaner, avfallsplaner och VA-planer beskriver vilka åtgärder som bedöms viktiga att arbeta med för att bidra till att uppfylla de nationella miljömålen.

I Kumla finns även ett ekologiskt och ett socialt hållbarhetsprogram som ska verka för en hållbar utveckling i Kumla som geografiskt område. Miljöenhetens har i många hänseenden en viktig roll i detta arbete. Både utifrån den faktiska myndighetsutövning som verksamheten genomför, och utifrån hur och på vilket sätt verksamheten och myndighetsutövningen bedrivs. Miljöenhetens arbete utgår från gällande lagstiftning och ska bygga på och understödja demokrati, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet.

Enhetens arbete bidrar på olika sätt till de fem fokusområdena i kommunens program för social hållbarhet: *Fokus 1: Goda uppväxtvillkor, Fokus 2: Goda försörjningsmöjligheter (genom råd och stöd till nyföretagare), Fokus 3: Delaktighet och inflytande, Fokus 4: Bostäder och närmiljö och Fokus 5: Folkhälsa.*

Enhetens tillsyn är även med och bidrar in till målen och de åtta fokusområdena i kommunens program för ekologisk hållbarhet, så som *Fokus: Goda livsmiljöer i sjöar och vattendrag, Fokus: Vi minskar hälsofarlig exponering, Fokus: Vi minskar Kumlas utsläpp av växthusgaser och Fokus: Vi bygger hållbart.*

### 2.2.2 Riktlinjer och föreskrifter

I båda kommunerna finns, renhållningsordning, föreskrifter för vattenskyddsområden, riktlinjer för fordonstvättar och lokala föreskrifter för skydd av människors hälsa. I Kumla finns också riktlinjer för dagvattenhantering.

### 2.2.3 Lokala nämndmål

Nämndernas lokala mål som berör tillsynsverksamheten finns angivna i respektive verksamhetsplaner för Drift- och serviceförvaltningen i Hallsberg och för Miljö- och byggverksamheten i Kumla.

## 3 Ansvarsfördelning och samordning inom tillsynsområdet

### 3.1 Ansvariga centrala och regionala myndigheter

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen är de centrala myndigheterna som ansvarar för miljötillsynen i Sverige. Totalt tretton statliga myndigheter har ett vägledande ansvar för miljötillsynen. Länsstyrelserna ska vara vägledande för kommunerna i respektive län.

### 3.2 Behörig myndighet för tillsynen

Drift- och servicenämnden och Myndighetsnämnden i Kumla är lokala operativa tillsynsmyndigheter som har till uppgift att bedriva miljö- och hälsoskyddstillsyn, på eget initiativ eller efter anmälan, enligt miljöbalken, smittskyddslagen, strålskyddslagen, med flera. Tillsynsmyndigheten ska även arbeta med samhällsservice genom information och rådgivning om gällande bestämmelser.

### 3.3 Ansvarsfördelning mellan de behöriga myndigheterna

De statliga myndigheterna och länsstyrelsen har ansvar för att centralt och regionalt samordna, följa upp och utvärdera tillsynen enligt miljöbalken. De ska också vägleda den operativa tillsynsmyndigheten genom att erbjuda råd och stöd i tillsynsfrågor. Kommunen ska, som operativ tillsynsmyndighet, kontrollera att miljöbalkens regler och myndigheternas och domstolarnas beslut efterlevs och vidta de åtgärder som behövs för att exempelvis verksamhetsutövare ska följa reglerna. Kommunerna ska också genom rådgivning, information skapa förutsättningar för att miljöbalkens ändamål ska kunna tillgodoses. Båda dessa uppgifter tillsyn/kontroll samt rådgivning, verkar för att säkerställa syftet med miljöbalken - hållbar utveckling.

### 3.4 Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten

Drift- och servicenämnden i Hallsberg (DOS) och Myndighetsnämnden i Kumla (MHN) och delegerar sin rätt att besluta i ärenden enligt miljöbalken. Delegationen går direkt till miljöinspektör och framgår av gällande delegationsordning. Beslut som fattats på delegation ska anmälas till nämnden vid efterkommande sammanträde.

I de ärenden där beslut riktas till en verksamhet som berör Drift- och servicenämndens övriga ansvarsområden, så delegeras besluten till Myndighetsnämnden (MYN) som är en jävsnämnd i Hallsberg.

### 3.5 Samordning mellan behöriga myndigheter

Hallsberg och Kumla är medlemmar i *Miljösamverkan Värmlands och Örebro län*. Inom miljösamverkan anordnas handläggarträffar, utbildningar, tillsynsvägledning och andra aktiviteter löpande under året.

### 3.6 Samordning inom behörig myndighet

I Hallsberg sker all tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet inom Drift- och servicenämnden samt Myndighetsnämnden (MYN). I Kumla sker alla tillsyn inom Myndighetsnämnden. På tjänstemannanivå sker tillsynen av personal på Miljöenheten inom samhällsbyggnadsförvaltningen i Kumla kommun. Prövning enligt strandskyddsreglerna utförs delvis av handläggare på byggenheten inom samma förvaltning.

## 4 Befogenheter och resurser för tillsynen

### 4.1 Tillsynsmyndighetens befogenheter

Drift och servicenämndens och Myndighetsnämnden i Kumlas befogenheter inom miljö- och hälsoskyddtillsynen regleras i miljöbalken (1998:808) och förordningen om miljöfarlig verksamhet (1998:899) och i miljötillsynsförordningen (2001:13).

Nämnderna har rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen.

För åtgärder vid bristande efterlevnad, se vidare under punkt 8. *Sanktioner*.

### 4.2 Personal

Enligt tidigare genomförd behovsutredning uppgår det totala behovet av personal för prövning och tillsyn enligt miljöbalken till 8 årsarbetskrafter i Hallsberg och 7 årsarbetskrafter i Kumla. Borträknat från dessa siffror är annan tid som går åt till exempelvis remisshantering och andra administrativa arbetsuppgifter. En ny behovsutredning kommer sammanställas under 2026, för perioden 2026–2028. Behovet av personal förväntas öka under kommande år.

För miljö- och hälsoskyddstillsyn finns följande personal till förfogande för år 2026 (årsarbetskrafter):

	<b>Kumla</b>	<b>Hallsberg</b>
<b>Årsarbetskrafter tillsyn</b>	5,5	4,5

Det innebär att resursbehovet för miljö- och hälsoskyddstillsynen enligt beräkningarna inte är tillgodosett i dagsläget och att nämnderna i respektive kommun behöver göra prioriteringar i tillsynen utifrån vad som redovisats i behovsutredningen. Se vidare under punkt 6.5 *Prioritering i tillsynen*.

### 4.3 Jäv och intressekonflikter

Förvaltningen har rutin för att motverka jäv och intressekonflikter.

### 4.4 Finansiering av tillsynen

Tillsynen finansieras av avgifter och kommunala skattemedel. Kommunernas taxa är baserad på SKR:s behovsbaserade modell. Fast årlig tillsynsavgift tas ut från vissa verksamheter. Avgiftens storlek baseras på verksamheten typ och omfattning, i enlighet med gällande taxa enligt miljöbalken. För vissa oplanerade ärenden tas en fast avgift ut i enlighet med taxan, för övriga ärenden utgår timavgift.

Vissa ärendeuppgifter kan endast avgiftsf finansieras i begränsad utsträckning eller inte alls. Det omfattar exempelvis utredningar av klagomål som visar sig vara obefogade, handläggning av överklagade ärenden, remisser, åtalsanmälningar med mera. Dessa måste alltid vara skattefinansierade. Detsamma gäller information och rådgivning.

### 4.5 Kompetenskrav och utbildning

Kompetensinventering hos inspektörer ska göras årligen i samband med utvecklingssamtalet.

Kompetensutveckling sker genom deltagande i kurser anordnade av statliga verk eller andra aktörer samt genom olika grader av självstudier. Kunskapsutbyte sker i samband med möten i länsstyrelsens regi och miljösamverkan samt mellan inspektörerna i möten och liknande.

## 5 Organisation och utförande av tillsynen

### 5.1 Miljöenheten

På Miljöenheten arbetar i nuläget totalt 15 tillsvidareanställda, varav 13 miljöinspektörer, en administratör och en miljöchef. Tio av inspektörerna arbetar med tillsyn enligt miljöbalken, tre med livsmedelskontroll. Alla inspektörer har huvudansvar för ett visst antal tillsynsområden inom vilket respektive inspektör

deltar i kompetensutveckling och samverkansträffar. Samtliga inspektörer arbetar med ämnesområden som omfattar både Hallsbergs och Kumla kommun.

## 5.2 Tillsyn

Tillsyn kan vara operativ eller omfatta tillsynsrelaterat arbete. Den operativa tillsynen delas in i planerad och händelsestyrd tillsyn. Tillsynen ska vara risk- och behovsbaserad, vilket betyder att myndigheten ska prioritera tillsyn inom de områden som innebär störst risk för olägenhet för människors hälsa och miljön, samt där det antas finnas störst behov på grund av bristande lagefterlevnad.

### 5.2.1 Operativ tillsyn

#### *Händelsestyrd tillsyn*

Händelsestyrd tillsyn styrs av yttre omständigheter. Exempel på händelsestyrd tillsyn:

- Prövning och granskning av tillståndsansökningar, anmälningsärenden, dispensansökningar och underrättelser.
- Utredning av klagomål och anmälningar om bristande lagefterlevnad

#### *Planerad tillsyn*

Planerad tillsyn är sådan tillsyn som sker på eget initiativ av myndigheten. Miljöenheten strävar efter att öka sin andel planerad tillsyn, eftersom dessa insatser oftast är mer effektiva och ger en förebyggande effekt som kan minska behov av viss händelsestyrd tillsyn. Vid planerad tillsyn kan myndigheten fokusera på ett relevant område på många likvärdiga anläggningar samtidigt, och då få ett större genomslag än vid punktinsatser. Exempel på planerad tillsyn:

- Systemtillsyn med fokus på verksamhetens förutsättningar att bedriva egenkontroll. Denna tillsyn är som regel föränmäld och innebär bland annat granskning av rutiner, ansvarsfördelning och riskbedömning. Systemtillsyn prioriteras högre på större och mer omfattande verksamheter.
- Detaljtillsyn fokuserar på verksamhetens faktiska förutsättningar och hur den påverkar den omgivande miljön. Detaljtillsyn utgör merparten av den planerade tillsynen som utförs. Ofta utförs detaljtillsyn i kombination med systemtillsyn.
- Rapportgranskning – för vissa verksamheter består en del av den planerade tillsynen att granska löpande rapportering av till exempelvis provresultat, avfallsmängder med mera.

- Information/rådgivning – riktade informationsinsatser angående specifika frågor, exempelvis en lagändring.

#### *Föranmäld/oanmäld tillsyn*

Myndigheten har möjlighet att, beroende på syfte och lämplighet, välja om tillsynsbesök ska anmälas i förväg, eller om de ska göras oanmälda. I nuläget är de flesta besöken föranmälda men miljöenheten strävar efter att öka andelen oanmälda besök vid detaljtillsyn. Oanmälda besök är viktiga för att få en mer sanningsenlig bild av hur verksamheten fungerar.

#### **5.2.2 Skattefinansierad tillsyn**

Den tillsyn som måste finansieras med skatter består i huvudsak av obefogade klagomål, åtalsanmälningar, och överklagade ärenden. Även uppsökande tillsyn, i syfte att hitta till exempel otillåtna verksamheter eller andra överträdelser, behöver många gånger finansieras med skattemedel.

#### **5.2.3 Tillsynsrelaterat arbete**

Med tillsynsrelaterat arbete avses mer förebyggande och stödjande åtgärder till exempel information, rådgivning, arbete med remisser, samverkansgrupper och registervård.

#### **5.2.4 Dokumentation**

Resultat från all tillsyn dokumenteras och verksamhetsutövaren får alltid ta del av tillsynsresultatet för att denne ska ha en möjlighet att lämna sina synpunkter i ärendet. Alla resultat dokumenteras och bevaras i myndighetens administrativa verksamhetssystem.

#### **5.2.5 Rutiner och instruktioner**

Miljöenheten arbetar kontinuerligt med att ta fram skriftliga rutiner och instruktioner, samt att utveckla befintliga rutiner och hålla dem aktuella. Att arbetet med analys och utveckling av rutiner ständigt pågår är viktigt för att miljö- och hälsoskyddstillsynen ska vara rättssäker och effektiv. I arbetet med rutiner använder enheten sig av material och erfarenheter från andra kommuner tillsammans med egna erfarenheter som sedan anpassas till kommunens förutsättningar. Skriftliga rutiner fastställs av miljöchef.

#### **5.2.6 Öppenhet i tillsynen**

I Sverige regleras öppenheten i tillsynen framför allt av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär detta att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som

finns hos myndigheten. Ett sådant register kallas vanligtvis för diarium. I diariet registreras dels de handlingar som kommer in till myndigheten, till exempel brev och ansökningar, dels de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut- och tillsyns-/kontrollrapporter.

En allmän handling är vanligen också offentlig, det vill säga vem som helst får ta del av den. Vissa uppgifter kan dock vara sekretessbelagda, alltså hemliga. Detta ska prövas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling. Om handlingen innehåller uppgifter som omfattas av sekretess ska dessa uppgifter maskeras vid utlämnandet av handlingen.

Resultat från löpande uppföljning redovisas regelbundet till respektive nämnd. Vidare ska enheten en gång om året upprätta en verksamhetsberättelse över tillsynen och erfarenheter från denna. Rapporten blir offentlig i och med att den redovisats för nämnderna. Register över tillsynsobjekten finns i ärendehanteringssystemet ECOS.

## 6 Risk- och behovsbaserad tillsyn

### 6.1 Händelsestyrd tillsyn

Dispensärenden	<ul style="list-style-type: none"><li>• Ansökan om strandskyddsdispens</li><li>• Ansökan om dispens från renhållningsordningen</li><li>• Ansökan om dispenser vattenskyddsföreskrifter</li></ul>
Tillståndsärenden	<ul style="list-style-type: none"><li>• Små avlopp</li><li>• Ansökan om tillstånd att sprida kemiska bekämpningsmedel</li><li>• Ansökan om tillstånd; tupp</li><li>• Ansökan om tillstånd för värmepump</li><li>• Ansökan om tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter</li><li>• Ansökan om tillstånd för bortskaffande av avfall</li></ul>
Anmälningsärenden	<ul style="list-style-type: none"><li>• Miljöfarlig verksamhet anmälan</li><li>• Anmälan av hälsoskyddsverksamhet</li><li>• Anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening (§28 om efterbehandling)</li><li>• Anmälan skrotning av cistern</li><li>• Anmälan avloppsanläggning</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"><li>• Anmälan om skrotning av köldmediaaggregat</li><li>• Anmälan installation av värmepump</li><li>• Anmälan om kemisk bekämpning</li><li>• Gödselspridning detaljplan</li><li>• Anmälan om att bortskaffande av avfall</li><li>• Anmälan av kompostering</li><li>• Anmälan enligt vattenskyddsföreskrifter</li></ul>
Informationsärenden	<ul style="list-style-type: none"><li>• Information om förorening</li><li>• Information om installation av cistern</li><li>• Information om skrotning av köldmediaaggregat</li><li>• Information om driftstörningar på anmälningspliktig verksamhet</li></ul>
Övrig tillsyn	<ul style="list-style-type: none"><li>• Uppföljningar planerad tillsyn</li><li>• Klagomål</li><li>• Utredningar objektburen smitta</li><li>• Överklaganden</li><li>• Miljösanktionsavgifter</li><li>• Åtalsanmälningar vid misstanke om brott</li></ul>
Remisser	<ul style="list-style-type: none"><li>• Miljöprövning miljöfarliga verksamheter</li><li>• Bygg, -rivnings- och marklov</li><li>• Övriga remisser</li></ul>

## 6.2 Planerade tillsynsinsatser 2026

### 6.2.1 Miljöskydd

#### *Miljöfarliga verksamheter: B, C och U samt IED-verksamheter*

Miljöfarliga verksamheter klassas, beroende på typ och omfattning, som B-verksamheter (tillståndspliktiga), C-verksamheter (anmälningspliktiga) och U-verksamheter som omfattar alla övriga verksamheter. IED – verksamheter är miljöfarliga verksamheter som omfattas av industriutsläppsdirektivet. Alla B och de flesta C-verksamheterna betalar en fast årlig tillsynsavgift till respektive nämnd och ska erhålla tillsynstid motsvarande den årliga avgiften inom en tre-årsperiod.

För IED-verksamheter och vissa avfallsverksamheter gäller särskilda regler för planering, utförande och uppföljning av tillsynen, enligt 1 kap 10 § miljötillsynsförordningen. Alla tillståndspliktiga verksamheter i Kumla och Hallsberg får minst ett tillsynsbesök varje år.

Utöver dessa finns ett stort antal U-verksamheter i respektive kommun som inte betalar årlig avgift. Dessa kommer få tillsyn branschvis i årliga projekt.

Även lantbruk är en miljöfarlig verksamhet som också klassas som B, C eller U-verksamhet.

### **Planerade aktiviteter under 2026: Miljöskydd**

- 1 Planerad tillsyn på 30 anläggningar i Kumla som betalar fast årlig avgift
- 2 Planerad tillsyn på 29 anläggningar i Hallsberg som betalar fast årlig avgift.
- 3 Återrapportering av ca 50 miljörapporter och årsrapporter från miljöfarlig verksamhet
- 4 Fortsatt projektkartläggning av åkerier och avfallsanläggningar för kommande tillsyn på avfallstransporter under 2027
- 5 Fortsatt inventering och planering för tillsyn på lantbruk på U-nivå under 2027 i Hallsberg.

### *Renhållning*

Nämnden handlägger uppskattningsvis 5–10 dispensansökningar från renhållningsordningen för respektive kommun per år. Områdets tillsyn är i huvudsak klagomålsbaserad och händelsestyrd. Exempel på ärenden som handläggs är nedskräpningsärenden och eldning av avfall.

Utöver planerade aktiviteter inom renhållning kommer miljöenheten fortsätta arbetet med att försöka spåra avfall vid ordinarie tillsyn. Detta i syfte att säkerställa en god avfallshantering hos verksamhetsutövarna och hitta illegal avfallshantering. Arbetet kommer ske genom att nyttja avfallsregister, kontrollera kvitton eller motsvarande dokumentation.

Fortsatt arbete kommer även ske tillsammans med Bygglovsenheten gällande strategisk planering av tillsyn av ovårdade tomter inkl. skrotbilar.

### *Små avlopp*

Miljöenheten handlägger ansökningar om tillstånd för enskilt avlopp. Ansökningar inkommer spontant eller till följd av tidigare inventeringar med åtföljande krav på åtgärd. Inventeringen vidareutvecklas kontinuerligt för att säkerställa att tillsyn

prioriteras mot de avloppsanläggningar som har störst negativ inverkan på människors hälsa och miljö i båda kommunerna.

#### **Planerade aktiviteter under 2026: Små avlopp**

- 6 Områdesvis inventering av avlopp i Hallsberg (ca 60 planerade inventeringar).

#### *Förorenade områden*

I Hallsberg finns 150 identifierade förorenade områden där Drift- och servicenämndens har tillsynsansvar. Myndighetsnämnden i Kumla har tillsynsansvar för över cirka 60 förorenade områden, där de flesta ligger i Kvarntorpsområdet. Nämnderna ska även handlägga inkommande ärenden såsom underrättelse om förorening och anmälan om efterbehandling av förorenad mark.

#### **Planerade aktiviteter under 2026: Förorenade områden**

- 7 Ta fram handlingsplan för tillsyn av förorenade områden i Kumla.
- 8 Fortsätta inventering av PFAS-förorenade områden vid verksamheter i drift.

#### *Kemiska produkter*

Ungefär 50 verksamheter i respektive kommun är skyldiga att rapportera årlig läckagekontroll av köldmedia. Dessa betalar en årlig avgift och ska erhålla motsvarande tillsynstid.

Tillsyn av cisterner görs i samband med planerad tillsyn på miljöfarliga verksamheter som betalar årlig tillsynsavgift. Någon planerad tillsyn på övriga cisterner kommer inte göras 2026.

#### **Planerade aktiviteter under 2026: Kemiska produkter**

- 9 Granskning av årlig läckagekontroll av köldmedia (ca 50 verksamheter i respektive kommun).
- 10 Kommunerna deltar i nationella tillsynskampanjen om tillsyn av kemiska produkter (hösten 2026).

#### **6.2.2 Hälsoskydd och strålskydd**

Hälsoskyddsverksamheter klassas som C-verksamheter (anmälningspliktiga) och övriga som U-verksamheter. Anmälningspliktiga är förskolor, skolor, fritidshem, bassängbad och olika typer av skärande/stickande hygienverksamheter till exempel

tatuerare och fotvårdare. Sedan 2021 omfattas även verksamheter som använder skärande och stickande verktyg, till exempel barberare och nagelskulptörer av anmälningsplikt. Ej anmälningspliktiga verksamheter är till exempel vård- och omsorgsboenden, frisörer, idrottsanläggningar och tillfälliga boenden som hotell och campingar. Hälsoskyddstillsyn omfattar även marknadskontroll av kosmetiska och hygieniska produkter.

De flesta anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter ska betala en fast årlig tillsynsavgift till respektive nämnd och ska sedan erhålla tillsynstid motsvarande den årliga avgiften inom en tre-årsperiod.

Utöver dessa finns ett stort antal U-verksamheter i respektive kommun som inte betalar årlig avgift. Dessa inventeras i mån av tid och får tillsyn branschvis i årliga projekt. Strålskyddstillsynen omfattar solarier och radon i inomhusmiljö.

#### **Planerade aktiviteter under 2026: Hälsoskydd och strålskydd**

- 11 Planerad tillsyn på anläggningar som betalar fast årlig avgift i Kumla, ca 25 verksamheter (22 förskolor, 1 bassäng, ca 2 hygieniska verksamheter)
- 12 Planerad tillsyn på anläggningar som betalar fast årlig avgift i Hallsberg, ca 24 verksamheter (20 förskolor, 1 bassänger, 3 hygieniska)
- 13 Fortsättning av tillsynsprojektet radon i flerbostadshus (totalt ca 100 fastighetsägare i båda kommunerna). Arbete med att följa upp för att slutföra.
- 14 Planerad tillsyn Hygienisk verksamhet. Nya allmänna råd börjar gälla februari 2026.
- 15 Förebyggande bostadstillsyn. Planera för och påbörja bostadstillsyn.
- 16 Genomföra tillsyn på kosmetiska solarier.

#### **6.2.3 Områdesskydd**

##### *Kommunala natur- och kulturresevat*

I Hallsberg finns två naturreservat som är drift- och servicenämndens tillsynsansvar. I Kumla finns fem kommunala naturreservat där Myndighetsnämnden i Kumla har tillsynsansvar över skötselplaner och föreskrifter.

- Inga planerade aktiviteter 2026

### *Strandskydd*

Tillsynen består av dispensprövning och hantering av klagomål. Det utförs i nuläget ingen planerad tillsyn enligt strandskyddslagstiftningen.

- Inga planerade aktiviteter 2026

### *Vattenskyddsområden*

I Hallsberg finns det sex vattenskyddsområden där Drift- och servicenämnden har tillsynsansvar. Kumla har ett vattenskyddsområde där Myndighetsnämnden har tillsynsansvaret. Tillsynen består av dispensprövning och hantering av klagomål.

- Inga planerade aktiviteter 2026

## **6.2.4 Miljöövervakning**

Miljöenheten utför regelbundna mätningar av bakgrundsstrålning. From 2025 är vi delaktiga i recipientfrågorna i Kvarntorpsområdet.

### **Planerade aktiviteter under 2026: Miljöövervakning**

- 17 Mätningar av bakgrundsstrålning var 7 månad på uppdrag av Länsstyrelsen (ca 2 dagar under 2026 fördelat i båda kommunerna).
- 18 Genomföra recipientkontrollprogram gällande Kvarntorp utifrån framtaget program.

## **6.3 Tillsynsrelaterat**

Miljöinspektörerna förväntas delta aktivt i vid fysisk planering och andra kommunala projekt, såsom arbete med avfallsplan, VA-plan, detaljplaner, översiktsplan och andra kommunala projekt. Miljöinspektörerna deltar i projektgrupperna i mån av tid.

## **6.4 Kontrollplan för Animaliska biprodukter och foder (ABP)**

Animaliska biprodukter hanteras inom ordinarie tillsyn inom lantbrukstillsyn och livsmedelstillsyn och avfallstillsyn.

### **6.4.1 Bakgrund**

Drift- och servicenämnden i Hallsberg och Myndighetsnämnden i Kumla ska bedriva kontroll över animaliska biprodukter och foder. Exempel på kontrolluppgifter är hantering av animaliskt matavfall från livsmedelslokaler och hantering av kadaver inom primärproduktionen

Nämnderna ansvarar för tillsyn och kontroll inom följande områden:

- Nedgrävning av animaliska biprodukter
- Utlämnande och transport av matavfall
- Kontroll av livsmedelsanläggningar
- Kompostering av matavfall när detta inte görs i en av Jordbruksverket godkänd komposteringsanläggning
- Förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Förbränningsanläggningar som förbränner animaliska biprodukter i primärproduktionen
- Användning av organiska gödningsmedel, naturgödsel i primärproduktionen

Ansvar för kontrollen av animaliska biprodukter och foder delas mellan kommunen, Länsstyrelsen, Livsmedelsverket och Jordbruksverket. Det kan exempelvis gälla döda djur eller köttavfall från slakterier eller butiker.

#### 6.4.2 Verksamhetsmål och kontroll

Målet med kontrollen är att förhindra smittspridning och ha en god fodersäkerhet. Kontrollen kommer i första hand prioriteras till de verksamheter där riskerna är som störst. Kontrollen av animaliska biprodukter som ligger inom miljöinspektörernas tillsynsområde, exempelvis kontroll av förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen ligger i tillsynsplanen för miljöbalkens tillämpningsområde. Kontroll av animaliska biprodukter inom livsmedelsverksamheter sker projektbaserat. Då Hallsbergs och Kumlas kommuner inte har några livsmedelsverksamheter med större risker gällande animaliska biprodukter sker kontrollen i liten omfattning.

### 6.5 Prioritering i tillsynen

Nämndernas resurser under 2026 räcker inte till för att genomföra all den tillsyn som det finns behov av. Nämnderna måste därför göra prioriteringar i sin planering. Följande prioritering kommer miljöenheten arbeta utifrån.

Högre prioritet	Lägre prioritet	Hanteras inte av miljöenheten
Planerad tillsyn på anläggningar som betalar fast årlig avgift	Planerad tillsyn på övriga anläggningar som inte betalar fast årlig avgift.	Klagomål på verksamheter som inte är kommunens tillsynsobjekt.
Tillståndsansökningar		

Anmälningsärenden		
Underrättelseärenden		
Dispensansökningar		
Nedskräpningar med betydande mängder farligt avfall	Nedskräpningsärenden som inte omfattar farligt avfall	Nedskräpningsärenden på kommunal mark eller på annan mark där kommunen har renhållningsansvar.
Klagomål som bedöms innebära större risk för olägenhet: många personer som är berörda eller omfattande brister/risker.	Klagomål som bedöms innebära lägre risk för olägenhet; färre personer berörda eller mindre brister.	Klagomål där klagande inte själv varit i kontakt med den som orsakar eller är ansvarig för störningen.
Kvalitets- och effektivitetshöjande arbete	Remisser	Klagomål katter/hundar eller vilda djur
Kompetenshöjning miljöenheten	Interna samverkansgrupper	

## 7 Plan 2027–2028

En ny behovsutredning för perioden 2027–2028 kommer att tas fram under 2026. Behovet av personal förväntas öka under perioden på grund av nationella och lokala målsättningar och nya tillsynsområden.

## 8 Sanktioner

Drift- och servicenämndens och Myndighetsnämnden i Kumlas juridiska befogenheter att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad av lagstiftningen finns bland annat i miljöbalken. Denna anger att om den behöriga myndigheten konstaterar bristande efterlevnad ska den vidta åtgärder för att se till att företagaren avhjälper situationen.

Exempel på åtgärder som nämnden har möjlighet att vidta är föreläggande eller förbud. Det finns också möjlighet att kombinera dessa beslut med vite.

Nämnden kan besluta om miljöstraffavgift om en verksamhet bryter mot vissa nämnda bestämmelser i miljöbalken (förordningen om miljöstraffavgifter 1998:950).

Om myndigheten får kännedom om att en, enligt miljöbalken, brottslig handling begåtts, är den skyldig att anmäla denna händelse till polis.

## 9 Uppföljning och utvärdering av tillsynen

### 9.1 Intern kontroll och verksamhetsuppföljning

En separat plan för internkontroll och verksamhetsuppföljning finns upprättad i respektive förvaltnings verksamhetsplan.

### 9.2 Extern utvärdering

Extern granskning av tillsynen utförs av Länsstyrelsen i Örebro län. Interna revisioner genomförs med hjälp av kommunens revisorer.

### 9.3 Uppföljning

Uppföljning av mål, internkontrollmått, volymmått och nyckeltal sker tertialvis och utvärderas i en verksamhetsberättelse efter årets slut i båda kommunerna.

## 10 Beredskap

Hallsberg har en krishanteringsplan som är antagen av kommunfullmäktige 2022-04-25. Vid extraordinära händelser tar en krisledningsnämnd över beslutanderätten från Drift- och servicenämnden.

Kumla kommun har en krishanteringsplan som fastställdes av kommundirektören 2023-06-20. Krishanteringsplanen visar hur kommunens verksamhet ska organiseras och ledas vid kris och extraordinära händelser. Vid händelse som definieras som kris så kan en krisledningsnämnd ta över beslutanderätt och ansvar från Myndighetsnämnden. En beredskapsplan för samhällsbyggnadsförvaltningen finns.

## 11 Bilaga 1, Planerade aktiviteter 2026

Planerade aktiviteter under 2026		Relaterade nationella, regionala och lokala mål och åtgärdsprogram.
<b>Miljöskydd</b>		
1.	Planerad tillsyn på 30 anläggningar som betalar fast årlig avgift i Kumla	ÅNÖV*
2.	Planerad tillsyn på 29 anläggningar som betalar fast årlig avgift i Hallsberg.	ÅNÖV
3.	Återrapportering av ca 50 miljörapporter och årsrapporter från miljöfarlig verksamhet.	
4.	Fortsatt projektkartläggning av åkerier och avfallsanläggningar för tillsyn på avfallstransporter under 2027.	NTS
5.	Fortsatt inventering och planering för tillsyn på lantbruk på U-nivå under 2027 i Hallsberg.	NTS, ÅNÖV
<b>Små avlopp</b>		
6.	Områdesvis inventering avlopp i Hallsberg (ca 60 planerade inventeringar).	ÅNÖV
<b>Förorenade områden</b>		
7.	Ta fram handlingsplan för tillsyn av förorenade områden i Hallsberg.	ÅNÖV, NTS, MPK***
8.	Fortsätta inventering av PFAS-förorenade områden vid verksamheter i drift.	RUPFO - regeringsuppdrag om PFAS-förorenade områden, samordnas av Länsstyrelsen.
<b>Kemiska produkter</b>		
9.	Granskning av årlig läckagekontroll av köldmedia (ca 50 verksamheter i respektive kommun).	
10.	Kommunerna deltar i nationella tillsynskampanjen om tillsyn av kemiska produkter (hösten 2026).	Behovsidentifierad

<b>Hälsoskydd och strålskydd</b>		
11.	Planerad tillsyn på anläggningar som betalar fast årlig avgift i Kumla, ca 25 verksamheter (22 förskolor, 1 bassäng, ca 2 hygieniska verksamheter)	NTS
12.	Planerad tillsyn på anläggningar som betalar fast årlig avgift i Hallsberg, ca 24 verksamheter (20 förskolor, 1 bassäng, 3 hygieniska verksamheter)	NTS
13.	Fortsättning av tillsynsprojektet radon i flerbostadshus (totalt ca 100 fastighetsägare i båda kommunerna). Arbete med att följa upp för att kunna slutföra.	Behovsidentifierad, MPK
14.	Planerad tillsyn Hygienisk verksamhet. Nya allmänna råd börjar gälla februari 2026.	Behovsidentifierad
15.	Förebyggande bostadstillsyn. Planera för och påbörja bostadstillsyn.	
16.	Genomföra tillsyn på kosmetiska solarier	
<b>Miljöövervakning</b>		
17.	Mätningar av bakgrundsstrålning var 7 månad på uppdrag av Länsstyrelsen (ca 2 dagar under 2026 fördelat i båda kommunerna).	
18.	Genomföra recipientkontrollprogram gällande Kvarntorp utifrån framtaget program.	MPK

ÅNÖV\* - Åtgärdsprogram för norra Östersjöns vattendistrikt,

NTS\*\* - Nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken

MPK\*\*\* - Miljöprogram Kumla

Beslutad av: Drift- och servicenämnden  
Datum: 2026-01-07  
Reviderad: 2026-01  
Dokumentet gäller för: 2026  
Dokumentansvarig: Miljöchef  
Ärendenummer:

# Kontrollplan för livsmedel år 2026–2028

Drift- och servicenämnden

---

## Plan

Anger en tydlig beskrivning om vad och när något ska göras samt vem som ansvarar för genomförandet.



HALLSBERGS  
KOMMUN

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	2
2	Mål för den offentliga livsmedelskontrollen .....	3
2.1	Övergripande mål.....	3
2.2	Fokusområden och mål för kontrollen.....	3
2.3	Drift- och servicenämndens mål .....	4
3	Ansvarsfördelning inom kontrollområdet.....	5
3.1	Behörig central myndighet.....	5
3.2	Behörig myndighet för kontrollen.....	5
3.3	Ansvarsfördelning mellan de behöriga myndigheterna .....	6
3.4	Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten.....	6
4	Samordning .....	6
4.1	Samordning mellan behöriga myndigheter.....	6
4.2	Samordning inom behörig myndighet .....	7
4.3	Delegering av uppgifter inom den offentliga kontrollen.....	7
5	Befogenheter och resurser för kontrollen .....	7
5.1	Kontrollmyndighetens befogenheter .....	7
5.2	Kontrollpersonal och utrustning .....	7
5.3	Finansiering av kontrollen .....	8
5.4	Kompetenskrav och utbildning .....	8
6	Organisation och utförande av kontrollen .....	9
6.1	Registrering av anläggningar .....	9
6.2	Prioriteringar inom kontrollområdet – riskbaserad kontroll.....	9
6.3	Rutiner för utförande av kontroll .....	10
6.4	Provtagning och analys .....	11
6.5	Rapportering av kontrollresultat.....	11
6.6	Öppenhet i kontrollen.....	11
7	Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad .....	12
8	Uppföljning och utvärdering av kontrollen .....	13
8.1	Uppföljning.....	13
8.2	Utvärdering .....	13

9	Beredskap.....	13
10	Flerårig nationell kontrollplan.....	13

# 1 Sammanfattning

Denna kontrollplan är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bland annat i förordning (EU) nr 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen med flera.

Drift- och servicenämnden ska genom sin offentliga livsmedelskontroll bidra till att livsmedelsföretagarna producerar och säljer säker mat som konsumenten inte blir sjuk av, samt att konsumenten får det denne betalar för och inte blir lurad.

Målen för den offentliga livsmedelskontrollen i Hallsberg är att:

- Alla anläggningar ska få kontroll motsvarande kontrollfrekvensen de fått enligt den nya riskklassningsmodellen.
- Minst 70% av kontrollbesöken ska vara oanmälda.
- Kontrollrapport ska skickas ut inom 14 dagar efter kontrollbesöket.
- Registrering av nya anläggningar ska ske inom 14 dagar efter inkommen anmälan
- All kontroll ska debiteras enligt fastställd taxa.

Enheten arbetar kontinuerligt med att ta fram skriftliga rutiner, samt att utveckla befintliga rutiner och hålla dem aktuella. Att arbetet med analys och utveckling av rutiner pågår ständigt är viktigt för att uppnå målet att livsmedelskontrollen ska vara ändamålsenlig och effektiv.

Under 2026 planerar nämnden att göra ca 87 planerade kontroller på 188 anläggningar. Därtill tillkommer kontroller vid klagomål, misstänkta matförgiftningar och vid uppföljande kontroller när avvikelser konstaterats samt nyregistrerade anläggningar.

## 2 Mål för den offentliga livsmedelskontrollen

### 2.1 Övergripande mål

I Sveriges nationella kontrollplan (NKP) för livsmedelskedjan framgår vilka mål och fokusområden som finns för den offentliga kontrollen.

Livsmedelskedjan omfattar livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd.

NKP är gemensam för samtliga kontrollmyndigheter i livsmedelskedjan och tas fram av bland andra Livsmedelsverket, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen och Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA).

Gemensamma övergripande mål för myndigheterna inom livsmedelskedjan är att:

- Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt. Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt.
- De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och utgör inte någon allvarlig smittorisk.
- Verksamhetsutövarna i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.
- De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap.

### 2.2 Fokusområden och mål för kontrollen

För att arbeta mot de övergripande målen finns fokusområden och mål. Fokusområden inom livsmedelskontroll för åren 2026-2029 redovisas i nedanstående tabell.

Fokusområde	Mål
Riskbaserad och likvärdig kontroll	<ul style="list-style-type: none"><li>• Livsmedelskontroll i Sverige blir med riskbaserad</li><li>• Livsmedelskontroll i Sverige blir mer likvärdig</li><li>• Avvikelse hanteras mer effektivt och enhetligt</li></ul>

Spårbarhet	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kontrollen av spårbarhet utförs mer effektivt och ändamålsenligt som en naturlig del av kontrollen, med fokus på att säkerställa livsmedelssäkerhet och konsumentens intresse.</li> </ul>
Beredskap	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kontrollmyndigheterna har bättre förmåga att hantera samhällsstörningar, även under kris och krig.</li> </ul>

Måloppfyllelsen mäts per kalenderår av Livsmedelsverket. Till varje mål finns indikatorer för uppföljning, följt av aktiviteter för att uppnå målen. Mer information om indikatorer för uppföljning finns på [kontrollwiki](#). Aktiviteter som är aktuella för den kommunala myndigheten 2026 redovisas i nedanstående tabell.

Fokusområde	Mål
Riskbaserad och likvärdig kontroll	<ul style="list-style-type: none"> <li>De kommunala kontrollmyndigheterna utför kontroll i enlighet med verksamheternas fastställda kontrollfrekvens Varje myndighet som utför minst 90% av fastställda kontrolltillfällena anses vara utfört aktiviteten</li> </ul>
Spårbarhet	<ul style="list-style-type: none"> <li>Minst en person från varje kontrollmyndighet har genomfört e-utbildningen "Kontroll av bedrägliga och vilseledande ageranden"</li> </ul>
Beredskap	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kontrollmyndigheterna deltar i webinarier om beredskap.</li> <li>Minst en person går e-utbildningen "Livsmedelskontroll i kris och höjd beredskap"</li> <li>Kontrollmyndigheterna uppdaterar sin beredskapsplan enligt Livsmedelsverkets handbok, gäller 2026-2029</li> <li>Varje kontrollmyndighet utför minst en beredskapsövning per år under 2026-2029</li> </ul>

## 2.3 Drift- och servicenämndens mål

Miljöenhetens livsmedelskontroll ska vara effektiv, rättssäker och ändamålsenlig och i övrigt leva upp till de nationella målen.

Vi utför kontroll enligt god kontrollsed.

Vi arbetar enligt god kontrollsed där vi följer den nya kontrollprocessen, har ett gott bemötande och en bra kommunikation med företagen samtidigt som vi är tydliga

med vilka krav som lagstiftningen genom oss ställer på företagen. Likvärdighet, transparens och rättssäkerhet är grunden för vår kontroll.

Miljöenheten har följande mål för livsmedelskontrollen:

- Alla anläggningar ska få kontroll motsvarande kontrollfrekvensen de fått enligt den nya riskklassningsmodellen.
- Minst 70% av kontrollbesöken ska vara oanmälda.
- Kontrollrapport ska skickas ut inom 14 dagar efter kontrollbesöket.
- Registrering av nya anläggningar ska ske inom 14 dagar efter inkommen anmälan.
- All kontroll ska debiteras enligt fastställd taxa.

Följande kontrollområden kommer enheten att fokusera på under 2026:

- Löpande riskbaserad kontroll i enlighet med verksamheternas fastställda kontrollfrekvens
- Kontroll av rutiner för spårbarhet och information om ursprung av kött.
- Kontroll av rutiner för att förhindra bildning av glykoalkaloider i potatis
- Påbörja arbete att förbättra livsmedelskontrollens förmåga att hantera samhällsstörningar, även vid kris och krig
- Påbörja arbete med uppdatering av beredskapsplan för livsmedelskontrollen enligt Livsmedelsverkets handbok

## 3 Ansvarsfördelning inom kontrollområdet

### 3.1 Behörig central myndighet

Livsmedelsverket är den centrala behöriga myndigheten för livsmedelskontroll i Sverige. Livsmedelsverket ska i sin roll som central förvaltningsmyndighet i livsmedelsfrågor arbeta aktivt för säkra livsmedel och redlighet i livsmedelshanteringen och för bra matvanor.

### 3.2 Behörig myndighet för kontrollen

I 11 § livsmedelslagen (2006:804) anges att livsmedelskontrollen i Sverige utförs dels av Livsmedelsverket, dels av de lokala kommunala kontrollmyndigheterna. Länsstyrelserna har ansvaret för livsmedelskontrollen i primärproduktionen.

I Hallsberg kommun ansvarar drift- och servicenämnden för livsmedelskontrollen.

### 3.3 Ansvarsfördelning mellan de behöriga myndigheterna

Ansvaret för den offentliga kontrollen av livsmedelsanläggningar i Sverige fördelas enligt 23 § livsmedelsförordningen (2006:813) mellan Livsmedelsverket, länsstyrelserna och de lokala kontrollmyndigheterna. Av 23 § framgår det också vilken myndighet som prövar frågor om godkännande och registrering av livsmedelsanläggningar. Enligt 25 § i nämnda förordning ska den myndighet som registrerar anläggningen även utöva kontrollen över verksamheten i anläggningen.

En närmare beskrivning av ansvarsfördelningen finns i den [Nationella kontrollplanen](#) i avsnitt Myndigheterna i livsmedelskedjan.

### 3.4 Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten

Drift- och servicenämnden delegerar sin rätt att besluta i ärenden enligt gällande livsmedelslagstiftning. Delegationen går direkt till enhetschef eller miljöinspektör och framgår av gällande delegationsordning. Beslut som fattats på delegation ska anmälas till nämnden vid efterkommande sammanträde.

## 4 Samordning

### 4.1 Samordning mellan behöriga myndigheter

Livsmedelsverket är central kontrollmyndighet och leder den nationella samordningen enligt förordning (EU) nr 625/2017. Livsmedelsverket har definierat vad som är primärproduktion och hur fördelning mellan central, regional och lokal nivå ska ske.

Eventuella utbrott av större matförgiftningar rapporteras till Regionens smittskydds-enhet. Förvaltningen tar även del av Livsmedelsverkets vägledande material. Livsmedelsverket kontaktas även för samråd i ärenden där rättsläget eller bedömningsgrunderna är oklara.

Länsstyrelsen leder samordningsgrupp för kontrollmyndigheter avseende livsmedel inom länet. Länsträffarna hålls ungefär två gånger om året.

Länsstyrelsen i Örebro och länets alla kommuner ingår i en miljösamverkan tillsammans med Värmlands län.

Miljöchefer i Örebro och Värmlands län träffas regelbundet och vid dessa tillfällen diskuteras bland annat livsmedelsfrågor.

Livsmedelskontrollen har kontinuerligt möten där samordningsfrågor och bedömningar diskuteras. Olika rutiner finns framtagna och gemensamma kontroller utförs för att uppnå samsyn. När det gäller smittskyddsfrågor sker även samarbete med miljöbalkstillsynen på enheten.

## 4.2 Samordning inom behörig myndighet

I Hallsberg kommun utförs livsmedelskontrollen inom samma myndighet, drift- och servicenämnden. I ärenden där det föreligger risk för jävsituation för drift- och servicenämnden så har en särskild jävsnämnd, myndighetsnämnden, beslutanderätten. På tjänstemannanivå sker livsmedelskontrollen inom Kumla kommuns samhällsbyggnadsförvaltning, av miljöinspektörer som arbetar på miljöenheten.

Inom miljöenheten sker samordning genom att tjänstemännen tar fram och tillämpar gemensamma rutiner. En gång varje vecka sker möten då livsmedelsinspektörerna träffas och diskuterar aktuella frågeställningar och har verksamhetsplanering.

## 4.3 Delegering av uppgifter inom den offentliga kontrollen

Inga uppgifter inom drift- och servicenämndens ansvarsområde har överförts till annat organ.

# 5 Befogenheter och resurser för kontrollen

## 5.1 Kontrollmyndighetens befogenheter

Drift- och servicenämndens befogenheter inom livsmedelsområdet regleras huvudsakligen i livsmedelslagen (2006:804) och i livsmedelsförordningen (2006:813). Enligt 20 § livsmedelslagen har kontrollmyndigheten rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen.

För åtgärder vid bristande efterlevnad, sanktioner, se avsnitt 7.

## 5.2 Kontrollpersonal och utrustning

Enligt genomförd behovsutredning baserad på Livsmedelsverkets förslag till riskklassning av kontrollobjekt samt en uppskattning av tidsåtgång för oplanerad kontroll uppgår det totala behovet av personal för livsmedelskontrollen i Kumla och Hallsberg år 2026–2028 till 2,5 årsarbetskrafter.

För livsmedelskontrollen planeras följande personal att finnas till förfogande för år 2026 (årsarbetskrafter).

Livsmedelsinspektörer 1,3 (Kumla)  
1,2 (Hallsberg)

Detta innebär att resursbehovet för livsmedelskontrollen enligt uppskattningen bedöms tillgodosett i nuläget. Enheten bedöms dock behöva prioritera sina kontrollinsatser för icke debiterbar kontroll och kontrollrelaterat arbete.

För utförandet av kontrollen finns tillgång till särskild utrustning som skyddskläder, termometer, provtagningsutrustning och kamera. Förvaringsutrymme i kyl och frys finns till förfogande vid eventuellt omhändertagande eller för förvaring av livsmedelsprover vid analyser.

### 5.3 Finansiering av kontrollen

Drift- och servicenämndens offentliga kontroll av livsmedelsanläggningar finansieras med avgifter enligt förordning om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel (SFS 2021:176).

Nya verksamheter betalar alltid en anmälningsavgift för sin registrering. Avgiften ska täcka de administrativa kostnaderna som registreringen innebär.

Kontroller som behöver utföras fast de ursprungligen inte var planerade finansieras med timavgifter. Det kan gälla exempelvis uppföljande kontroll av påvisade brister och kontroller i samband med klagomål. RASFF- ärenden och beredskapsarbete finansieras av skattemedel.

### 5.4 Kompetenskrav och utbildning

Förvaltningen gör årligen en övergripande kompetensinventering med utgångspunkt i en så kallad gap-analys. Det görs sedan en individuell inventering för varje inspektör i samband med medarbetarsamtalet. Resultat sammanställs i en kompetensförsörjningsplan på enheten.

Kompetensutveckling kan ske genom att delta i kurser anordnade av Livsmedelsverket och andra aktörer. Kunskapsutbyte sker bland annat genom deltagande i nätverk inom Örebro län, Miljösamverkan, och vid länsträffar i länsstyrelsens regi när så erbjuds.

I förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll ställs krav på nämnden om personalens utbildning. Nämnden ska se till att den personal som arbetar med offentlig livsmedelskontroll får den utbildning som behövs för att upprätthålla den kompetens som krävs.

## 6 Organisation och utförande av kontrollen

### 6.1 Registrering av anläggningar

Drift- och servicenämnden ansvarar för den operativa offentliga kontrollen vid cirka 188 (januari 2026) livsmedelsanläggningar i Hallsberg.

Register över anläggningarna hanteras i ärendehanteringssystemet Ecos. Av registret framgår bland annat vilken verksamhet som bedrivs och var, vem som är verksamhetsutövare, riskklass och kontrollfrekvens.

När ett företag ska starta en livsmedelsanläggning är de skyldiga att anmäla sin anläggning för registrering hos myndigheten. Totalt nyregistreras ca 20 anläggningar per år varav en stor del beror på ägarbyten.

I EU-förordningen 2017/625 om offentlig kontroll finns krav på att kontrollmyndigheterna ska upprätthålla aktuella register över anläggningar som är föremål för kontroll. Drift- och servicenämnden uppdaterar sitt register kontinuerligt efter att ha mottagit anmälningar för registrering, efter utförd kontroll eller om information från företagare erhållits på annat sätt.

### 6.2 Prioriteringar inom kontrollområdet – riskbaserad kontroll

#### Planerad kontroll

Livsmedelskontrollen ska vara riskbaserad, utföras regelbundet och kontrollfrekvensen ska stå i proportion till riskerna i aktuell verksamhet. Hänsyn ska också tas till resultaten av livsmedelsföretagarens egenkontroll.

Grundläggande riskklassning av anläggningar sker genom att Livsmedelsverkets modell för riskklassning tillämpas. Livsmedelsverkets modell för fastställande av kontrollfrekvens för regelbunden riskbaserad offentlig kontroll, fortsättningsvis kallad riskklassningsmodellen, kan användas för att bedöma kontrollbehovet hos de verksamheter som riskklassningsmodellen omfattar samt för att fastställa den kontrollfrekvens som dessa verksamheter ska få. Det vill säga det antal kontroller per fem år som kontrollmyndigheten ska utföra.

Enheten har alla anläggningar registrerade i en Excelfil som utgör ett arbetsdokument. I denna fil samordnas en mer detaljerad kontrollplanering för varje anläggning. Inför varje kalenderår görs en plan för alla planerade kontroller som ska utföras under året. Av planen framgår vilka anläggningar som ska kontrolleras.

Planeringen ska säkerställa att alla verksamheter blir kontrollerade i enlighet med sin beslutade kontrollfrekvens, och att alla relevanta krav kontrolleras på alla anläggningar under 5 års-period.

I Hallsbergs kommun finns 188 livsmedelsanläggningar registrerade. Inder 2026 planerar nämnden att göra ca 87 kontroller.

### **Utredning av klagomål och varningsmeddelanden (RASFF)**

När nämnden får in klagomål eller uppgifter om misstänkt matförgiftning påbörjas en utredning. Utredningens storlek beror på bland annat på risken för konsumenten, antalet drabbade och om tillräckligt uppgiftsunderlag lämnats in för att kunna utreda ärendet. Syftet med utredningarna är att kontrollera om det finns avvikelser mot lagstiftningen hos livsmedelsföretagen, och i så fall se till att dessa åtgärdas. Särskilt viktigt är det när avvikelserna är av sådan art att det finns risk för konsumenternas hälsa. Vid stötte matförgiftningsutbrott samarbetar vi tätt med Smittskydd Region Örebro Län.

En särskild typ av ärenden är så kallade varningsmeddelanden RASFF. Dessa skickas i ett EU gemensamt system för att dela information om icke säkra livsmedel som har släppts ut på marknaden. Vi har en skyldighet att handlägga inkomna varningsmeddelanden skyndsamt. Antalet varierat mellan 0–5 per år.

## **6.3 Rutiner för utförande av kontroll**

Enheten arbetar kontinuerligt med att ta fram skriftliga rutiner, samt att utveckla befintliga rutiner och hålla dem aktuella. Att arbetet med analys och utveckling av rutiner pågår ständigt är viktigt för att uppnå målet att livsmedelskontrollen ska vara ändamålsenlig och effektiv. Skriftliga rutiner fastställs av miljöchef.

Utöver de egna rutinerna, följs de vägledningarna som tagits fram centralt av Livsmedelsverket. För den planerade kontrollen utgår inspektörerna från de områden/punkter som valts som fokusområde och/eller valts utifrån tidigare erfarenhet. Punkter och områden utformas och avgränsas efter Livsmedelsverkets rapporteringspunkter.

Kontrollmetoder som används är inspektion, revision och provtagning. Val av metod varierar utifrån behov och erfarenhet. Majoriteten av kontrollerna som utförs är oanmälda inspektioner. Revisioner är i regel förämnade. Vid klagomål och utredning av matförgiftningar är kontrollen oftast oanmäld.

## 6.4 Provtagning och analys

Nämnden anlitar Eurofins för analys av alla prover uttagna i offentlig kontroll, både dricksvattenanalyser och livsmedelsanalyser (mikrobiologiska och kemiska). Laboratoriet är ackrediterat för de upphandlade analyserna.

Kontrollmetoden provtagning används främst i tre syften:

- Verifiering av företagens rutiner i egenkontrollen och företagens egen provtagning
- Riktad kontroll (projekt)
- Utredning av misstänkta matförgiftningar

## 6.5 Rapportering av kontrollresultat

Resultat från all kontroll dokumenteras (i rapport för kommunikering eller i beslut) och företagaren får alltid ta del av kontrollresultatet för att denne ska ha en möjlighet att yttra sig i ärendet. Alla resultat dokumenteras och bevaras i myndighetens administrativa system Ecos. I januari månad rapporteras föregående års kontrollresultat till Livsmedelsverket.

Utredning av RASFF rapporteras omgående till Livsmedelsverket.

## 6.6 Öppenhet i kontrollen

I Sverige regleras öppenheten i kontrollen framför allt av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär detta att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. Ett sådant register kallas vanligtvis för diarium. I diariet registreras uppgifter om dels de handlingar som kommer in till myndigheten, till exempel brev och ansökningar, dels de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut och kontrollrapport. I diariet registreras både offentliga och hemliga handlingar.

Vem som helst har rätt att begära att få se en handling som finns hos en myndighet. En allmän handling är vanligen också offentlig, det vill säga vem som helst får ta del av den. Vissa handlingar kan dock vara sekretessbelagda, alltså hemliga. Detta ska prövas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling.

Enheten upprättar inför varje år en kontrollplan där planering av den offentliga livsmedelskontrollen beskrivs. Kontrollplanen fastställs av nämnden. Förvaltningen

upprättar också en övergripande verksamhetsplan med beskrivning av hela miljöenhetens verksamhet.

## 7 Sanktioner – åtgärder vid bristande efterlevnad

Drift- och servicenämndens juridiska befogenheter att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad finns bland annat i artikel 138 i förordning (EU) 2017/625. Om bristande efterlevnad konstateras ska de behöriga myndigheterna vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att fastställa orsaken till och omfattningen av den bristande efterlevnaden samt fastställa aktörens ansvar, och lämpliga åtgärder för att säkerställa att den berörda aktören åtgärdar den bristande efterlevnaden och förebygger ytterligare upprepningar. När den behöriga myndigheten beslutar vilken åtgärd som ska vidtas ska den ta hänsyn till den bristande efterlevnadens art och om företagaren tidigare visat prov på bristande efterlevnad.

Ytterligare åtgärder som nämnden kan vidta anges i 22–24 §§ i livsmedelslagen. Exempel på åtgärder som nämnden har möjlighet att vidta är föreläggande, förbud, sanktionsavgift, begränsa eller förbjuda utsläppande på marknaden av livsmedel, beordra att foder eller livsmedel återkallas, dras tillbaka från marknaden och/eller destrueras. Möjlighet finns att förena beslut med vite.

Inom myndigheten regleras juridiska befogenheter med delegationsordning. För att kontroll ska kunna utföras effektivt har myndigheten långtgående delegation, där de flesta beslut kan fattas av handläggare eller enhetschef.

Rutiner finns för att vidta sanktioner. Dessa utgår från Livsmedelsverkets vägledning om sanktioner.

Av nämnda rutin för hantering av sanktioner framgår bland annat att om företagaren inte på frivillig basis åtgärdar bristerna, inte åtgärdar dem inom acceptabel tid, om det inte är klargjort att företagaren verkligen kommer att åtgärda bristerna eller om bristerna är av allvarlig karaktär så ska myndigheten vidta åtgärder och fatta beslut om sanktion. Denna ska väljas utifrån bristens betydelse/allvarlighetsgrad.

## 8 Uppföljning och utvärdering av kontrollen

### 8.1 Uppföljning

Den offentliga livsmedelskontrollen följs löpande upp på förvaltningen. Uppföljningsmått, nyckeltal och internkontrollmått redovisas till nämnderna.

### 8.2 Utvärdering

Tidigare har Livsmedelsverket och Länsstyrelsen reviderat de kommunala kontrollmyndigheterna. En utredning pågår nu för hur Länsstyrelsens uppdrag inom området ska se ut i framtiden, till dess är revisionerna pausade.

Nämnden har som kontrollmyndighet skyldighet att själv genomföra revisioner för att försäkra sig om att den offentliga kontrollen är ändamålsenligt och effektiv. Utvärdering av kontrollens effekter sker i samband med uppföljnings- och årsrapporter. Förvaltningen har en plan för internkontroll samt uppföljningsparametrar som följs upp.

Utvärdering sker också med hjälp av resultat från kommunens mätning av NKI (Nöjd Kund Index) där ett urval av livsmedelsföretag årligen får återkoppla hur de upplever frågor som bemötande, rättssäkerhet, tillgänglighet med mera.

## 9 Beredskap

Hallsberg har en krishanteringsplan som är antagen av kommunfullmäktige. Vid extraordinära händelser tar en krisledningsnämnd över beslutanderätten från drift- och servicenämnden.

Som komplement till kommunens övergripande krisplan har miljöenheten en krisplan inom livsmedel och dricksvatten, anvisningar för utbrott av misstänkta matförgiftningar, dricksvatten och RASFF-ärenden, samt provtagningsinstruktioner.

Under 2026 kommer myndigheten att påbörja arbetet med framtagande av plan för beredskap i händelse av kris och höjd beredskap och en beredskapsövning ska genomföras.

## 10 Flerårig nationell kontrollplan

I Sveriges nationella plan för kontrollen i livsmedelskedjan (NKP) beskrivs hur den offentliga kontrollen av livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd är

organiserad, hur den genomförs och hur den utvecklas. Kontrollplanen finns bland annat på Livsmedelsverkets webbplats [www.livsmedelsverket.se](http://www.livsmedelsverket.se). Planen ligger till grund för drift- och servicenämndens kontrollplan.

# Verksamhetsberättelse och bokslut 2025

4

24/DOS/69



HALLSBERGS  
KOMMUN

Drift- och serviceförvaltningen



Verksamhetsberättelse och bokslut 2025

## Innehållsförteckning

<b>1 Förvaltningsberättelse .....</b>	<b>4</b>
1.1 Händelser av väsentlig betydelse .....	4
1.1.1 Sammanfattning .....	4
1.1.2 Väsentliga händelser .....	5
1.2 Väsentliga personalförhållanden.....	12
1.2.1 Antal anställda .....	12
1.2.2 Frisknärvaro och sjukfrånvaro.....	12
1.2.3 Arbetsskador och tillbud.....	13
1.2.4 Personalomsättning för tillsvidareanställd personal.....	13
1.2.5 Kompetensförsörjning .....	13
1.2.6 Heltid som norm.....	14
1.2.7 Pensionsavgångar .....	14
1.2.8 Löneöversyn.....	14
1.2.9 Jämställdhet .....	14
1.2.10 Utbildning och kompetensutveckling .....	15
1.2.11 Personalförmåner.....	15
<b>2 God ekonomisk hushållning .....</b>	<b>16</b>
2.1 Inledning .....	16
2.2 HÅLLBAR KOMMUN .....	16
2.3 LIVSLÅNGT LÄRANDE .....	17
2.4 ALLAS INFLYTANDE .....	17
2.5 GOD SERVICE.....	17
<b>3 Ekonomi driftsnämnder .....</b>	<b>19</b>
3.1 Driftredovisning Drift- och servicenämnd .....	20
<b>4 Ekonomi avgiftskollektivet .....</b>	<b>22</b>
4.1 Driftredovisning Avgiftskollektivet .....	22
4.2 Investeringsredovisning Avgiftskollektivet .....	22
<b>5 Investeringar.....</b>	<b>25</b>
5.1 Investeringsredovisning Drift- och servicenämnd.....	25
<b>6 Åtgärder för budget i balans.....</b>	<b>29</b>

<b>7 Förväntad utveckling.....</b>	<b>30</b>
7.1 Ekonomi på sikt.....	30
7.2 Framtida verksamhet .....	30

## 1 Förvaltningsberättelse

### 1.1 Händelser av väsentlig betydelse

#### 1.1.1 Sammanfattning

Förvaltningen har visat förmåga att anpassa sig till förändrade förutsättningar och samtidigt säkerställt kvaliteten i verksamheten. Detta lägger en stabil grund för kommande års utveckling och förbättringar.

Fokus har fortsatt legat på att hålla verksamhetens utgifter och intäkter inom budgetram. Ökade priser på reservdelar, reparationer, livsmedel och avtal med mera har påverkat även denna period likt året innan.

Den höga investerings- och exploateringsstakten i Hallsberg genererar fortsatt höga kapitalkostnader för förvaltningen. Flera stora projekt är på gång och många större väntar också inom överskådlig tid framåt. Detta kommer behöva kompenseras för att ge en rimlig chans för förvaltningen att hålla budgeten.

Avtalet som hanterar vattenleveranser från Kumla har skrivits om och baseras nu på faktiska kostnader vilket kommer att innebära ökade kostnader för Hallsbergs abonnenter. En översyn av VA-taxan genomfördes vilket visade ett behov av en höjning, och ny VA-taxa antogs i november.

Årets första och sista månader var gynnsamma vad gäller vinterväghållningen vilket var positivt för resultatet.

Beredskapen har förstärkts med stöd från olika aktörer vilket gjort att förvaltningen kunnat köpa in utrustning, genomföra övningar med mera.

Avtalet om alkohol-, tobak- och läkemedelstillsyn har sagts upp av Kumla kommun från och med 2026. Nytt avtal har därför tecknats med övriga samarbetskommuner.

I juni gick verksamhetschefen för lokalvårdsavdelningen i pension. Ny verksamhetschef har rekryterats och det är den tidigare enhetschefen i avdelningen som fått uppdraget. En mindre omorganisation har genomförts i avdelningen, med teamledare som har personalansvar. Detta för att ge bättre organisatoriska förutsättningar för verksamhetschefen.

Uppdraget gällande bostadsanpassningsbidrag har från och med första april inrymts i det befintliga samarbetet med bygg och miljö i Kumla och handläggningen ser ut att fungera som planerat.

### 1.1.2 Väsentliga händelser

#### **Måltidsavdelningen**

##### **Prisjusteringar och kostnader**

Under året har livsmedelspriserna ökat betydligt mer än förväntat, genomsnittlig med 11 % under årets andra hälft. Trots att avdelningen arbetat aktivt med att minska matsvinn och pressa portionskostnader, har ökade livsmedelspriser lett till att livsmedelsbudgeten överskridits.

Social- och arbetsmarknadsförvaltningen har utökat beställningarna, bland annat till middagar på Sköllergården och två nya mottagningskök har öppnats för förskoleklasser.

##### **Beredskap**

Beredskapen har förstärkts med stöd från Livsmedelsverket. Stödet har bestått i inköp av utrustning, genomförda övningar för utomhusmatlagning samt hantering av avbrott i vatten, varor och ström.

##### **Arbetsmiljö och personal**

Arbetsmiljöarbetet fortgår med fokus på friskfaktorer och minskad sjukfrånvaro. Andelen heltidstjänster har ökat till 76 %. Personalen har utbildats i HLR och konsistensanpassad kost för dysfagi.

En vakant kocktjänst har under sex månader genererat ett överskott. Effektiv hantering av personalfrånvaro samt begränsad användning av vikarier, har sammantaget inneburit att de personalrelaterade kostnaderna blivit lägre än planerat och bidragit positivt till årets resultat.

##### **Ombyggnationer och underhåll**

Kostnaderna för reparationer och reservdelar har fortsatt att stiga. Detta till följd av en åldrad maskinpark och ett nytt tekniskt avtal. Investeringar av storköksmaskiner och tillbehör har under året köpts in för 2 059 tkr. Investeringarna syftar till att förbättra kökets effektivitet och kvalitet, vilket förväntas ge långsiktiga fördelar för verksamheten.

Kullängens kök är under ombyggnad och väntas färdigställas i maj 2026. Hyran för Kullängsköket under renoveringsperioden 2025 har, enligt överenskommelse, minskats och ligger därför under den ursprungliga budgeten. Projektet gällande ombyggnad av Sköllergårdens kök har skjutits fram till 2026. Golvbytet på Knuten är slutfört.

##### **Kostnadsbesparing och Miljöarbete**

Koldioxidequivivalenten och matsvinnet har minskat jämfört med föregående år. Insatser för att engagera elever kring matsvinn och justering av portionsstorlekar har testats, liksom ökad användning av svenska och ekologiska livsmedel. Samarbetet med skolan kring hållbarhetsfrågor fortgår.

## **Lokalvårdsavdelningen**

### **Personal och rekrytering**

Lokalvårdsavdelningen har förändrats på flera sätt under året. Det har varit generationsväxling och fortsatt organisationsutveckling. Under våren och sommaren skedde fyra pensionsavgångar, varav en avsåg tidigare verksamhetschef. En ny verksamhetschef tillträdde i juni. Chefen som tillträdde var tidigare enhetschef inom avdelningen.

Samtliga vakanta tillsvidarejänster har kunnat tillsättas. Rekrytering av kvalificerade vikarier har dock varit mer utmanande. Särskilt under perioder då flera medarbetare varit tjänstlediga för studier. Behov av ökad flexibilitet i bemanningsplaneringen har därför krävts.

### **Arbetsmiljö och hälsa**

Lokalvårdsavdelningen har ett tydligt fokus på ett hälsofrämjande arbetsmiljöarbete. Sjukfrånvaron var mycket låg under årets inledande månader men ökade under senare delen av året. Trots ökningen ligger sjukfrånvaron fortsatt på en lägre nivå jämfört med föregående år.

Arbetet med friskfaktorer är en central del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Friskfaktorer är en stående punkt på arbetsplatsträffar och workshops har genomförts där personalen gemensamt identifierat utvecklingsområden för en mer hållbar arbetsmiljö. Resultatet ligger till grund för fortsatt förbättringsarbete, med målsättning att öka trivsel, förebygga ohälsa och säkerställa en långsiktigt stabil bemanning.

Kvalitetskontroller på samtliga objekt, skyddsronder och riskbedömningar har genomförts enligt plan.

### **Krisberedskap**

Under året har ett arbete med att stärka lokalvårdsavdelningens krisberedskap påbörjats. Arbetet syftar till att tydliggöra roller och ansvar, säkerställa rutiner samt stärka verksamhetens förmåga att hantera störningar, krissituationer och akuta händelser.

### **Utbildning och kompetensutveckling**

Lokalvårdspersonal som arbetar inom förskola och skola har under året erbjudits utbildning inom PDV (pågående dödligt våld). Detta i samarbete med bildningsförvaltningen.

Medarbetare har även deltagit i golvvårdsutbildning med fokus på att minska användningen av kemikalier, vilket bidrar till en mer hållbar arbetsmiljö och ett minskat miljöavtryck.

Under året har lokalvårdsavdelningen, i samarbete med arbetsmarknadsenheten, startat en rekryteringsutbildning som pågår fram till juni 2026. Inom ramen för utbildningen tas praktikanter emot. De får utbildning och praktisk erfarenhet i verksamheten samtidigt som lokalvårdsavdelningen får tillgång till kompetenta vikarier, med potential att bli framtida medarbetare.

**Organisation och ledning**

Inför hösten genomfördes en översyn av lokalvårdsavdelningens organisation. Enhetschefstjänsten ersattes med fyra teamledare som har chefsansvar, en för respektive team. Förändringen har förhandlats med de fackliga organisationerna och rekrytering har genomförts.

Syftet med organisationsförändringen är att skapa ett närmare och mer närvarande ledarskap samt en tydligare ansvarsfördelning i den dagliga verksamheten. Implementeringen fortsätter under kommande år.

**Upphandling**

Upphandling av fönsterputs genomfördes under våren. Från och med den första april ansvarar företaget Städax för utförandet av tjänsten.

**Teknisk avdelning (skatt)****Vinterväghållning och grönyteskötsel**

Under början av året var vinterväghållningen begränsad då snöfallen var få och insatserna därför främst bestod av halkbekämpning. Sandupptagningen var i huvudsak slutförd i april och det milda vädret medförde en tidig säsongsstart för grönyteskötseln. Vädret fortsatte sedan att göra att grönyteskötseln under säsongen varit omfattande. Året avslutades med endast mindre vinterväghållningsinsatser vilket sammantaget gjorde att denna verksamhet under året som helhet varit begränsad.

**Ortsvandringar**

Årets ortsvandringar har genomförts på samtliga orter. Handlingsplanen redovisades och beslut fattades om kommande års ortsvandringar på DOS-nämndens sammanträde i december.

**Statlig medfinansiering av trafiksäkerhetsobjekt**

Det projekt som tidigare tilldelats statlig medfinansiering var en säker passage mellan skola och matsal över Skolgatan i Pålshöjden. Projektet har under året slutförts. Av årets ansökningar beslutade Trafikverket om medfinansiering till en säker passage över Vibytorpsvägen till en planerad parkering och ny belysning på en sträcka av gång- och cykelbana längs med Tisarvägen.

**Broar**

En mer omfattande genomgång av kommunens broar har under året genomförts och broarnas skick har bedömts. Genomgången visar på ett stort behov av insatser, både vad gäller underhåll och investering. Investeringsbehovet har bedömts vara ungefär 10 mkr per år (exkl. Samzeliibron). Befintlig driftbudget skulle behöva förstärkas med ytterligare minst en mkr per år (exkl. kapitalkostnader) för att täcka underhållsbehovet.

Upphandlingen av entreprenaden för renovering av Samzeliibron har slutförts. Planering inför genomförandet 2026 har pågått under året och information om projektet har lämnats löpande till berörda.

Under början av året har en träbro bytts ut mellan östra dammen och järnvägen i Ekoparken. En upphandling av brounderhåll har genomförts. Tilldelningen överklagades och har ännu inte avgjorts.

**Gatubelysning till LED**

Arbetet med utbyte av gatubelysning till LED har påbörjats. I huvudsak har de södra delarna av centrala Hallsberg utförts. En ny upphandling av belysningsentreprenör genomfördes under året. Tildelningen överklagades och har ännu inte avgjorts.

**Rekrytering**

Rekryteringen efter att tidigare fordonsförvaltare gått i pension har slutförts. Den nya förvaltaren började i september.

**Teknisk avdelning (vatten och avloppskollektivet, VA)****Förnyelseplan VA**

Förnyelseplanen för VA har uppdaterats och redovisades för nämnden i februari. Arbete enligt planen har därefter utförts. Bland annat har relining av ledningar skett på en sträcka vid Blåbärsgatan i Östansjö och delar av Villagatans ledningar i Hallsbergs tätort har förnyats.

**Rensning av åar**

Kommunen har tillsammans med Ralakarrens vattenavledningsföretag rensat Storån, från Skallerud fram till Vadsgatan.

**Nya verksamhetsområden**

Projekt Kävesta VA-verksamhetsområde fortgår men både tidskrävande markförhandlingar och projekteringsarbete har gjort att det försenats.

**Avtal dricksvatten**

Nytt avtal för vattenproduktionen har beslutats i både Hallsberg och Kumla kommuns fullmäktige. Kostnaderna för det vatten vi köper har med det nya avtalet blivit väsentligt mycket dyrare. Det ger dock Kumla rätt förutsättningar för att producera dricksvatten i tillräcklig omfattning, säkert och av rätt kvalitet. Avstämningar gällande det nya avtalet har genomförts under året.

**Avloppsreningsverken**

Projektering har genomförts under året inför utbyte av sandfilter vid Sköllersta avloppsreningsverk. Upphandling och utförande kommer att ske under 2026.

**Rekrytering**

Då många stora VA-projekt syns under kommande år har rekrytering genomförts av en VA-projektledare till kommunen. Den nya projektledaren började i september.

**VA-taxan**

Stora kapitalkostnader har tillkommit med de nya exploateringsområden som färdigställts under de senaste åren. Ökade kostnader för det nya avtalet gällande dricksvatten från Kumla och stora investeringsbehov vid våra avloppsreningsverk de kommande åren, medför att taxan behöver ses över årligen. Beslut om VA-taxa för 2026 fattades av Kommunfullmäktige i november.

## **Fastighetsavdelningen**

### **Projekt ny Idrottshall**

Fastighetschefen fick tillsammans med förvaltningschefen i uppdrag från kommunstyrelsen att påbörja arbetet med en ny idrottshall. Den nya idrottshallen ska ligga på Alléområdet. Upphandling har genomförts och byggnationen har inletts och löper på enligt plan. Idrottshallen beräknas vara färdigställd i mitten av september 2026.

### **Projekt Centrumhuset**

Arbetet med att rotrenovera Centrumhuset pågår alltjämt. I detta skede har lättare invändig rivning, dränering, samt rivning och installation av nytt tak genomförts. Vidare har nya fönster installerats samt att invändig målning och övriga installationer pågår. Hus B förväntas vara färdigställd under september 2026, i enlighet med fastslagen tidplan.

### **Projekt Ishallen**

Arbetet med en ny rink och ispist är slutfört i Sydnärkehallen. Sammanlagd kostnad för projektet blev ungefär 4,9 mkr.

### **Projekt VA:s kontorslokaler på KTH**

Projekteringen för VA:s kontorslokaler startade under november och ombyggnationen förväntas pågå under våren 2026, och slutföras i augusti 2026.

### **Projekt Asfaltering Fredriksbergsskolan**

Skolgården på Fredriksbergsskolan med tillhörande parkeringsplats har asfalterats. Den totala kostnaden uppgick till ungefär 1,5 mkr.

### **Energieffektivisering**

Ett företag har anlåtats för att reducera energiförbrukningen i kommunens frysrum, genom att en så kallad energyprobe appliceras i respektive frysrum. Detta innebär att temperaturen i frysrummen anpassas till den typen av livsmedel som förvaras där. Även att slitaget på kompressorerna blir avsevärt mindre med denna installation. Investeringen kostade ungefär 300 tkr, och förväntas ha en payback-tid på cirka 2,5 år.

Utbyte av gammal lysrörsarmatur till mer energisnåla led-armaturer har genomfördes under våren i Sköllersta, Folkasbo samt Treuddens skola. Fastighetsavdelningen kommer kontinuerligt att fortsätta arbetet med att energieffektivisera kommunens fastighetsbestånd.

## **Bygglövsenheten**

### **Nyheter**

Nya byggregler har börjat gälla från första juli med en övergångsperiod på ett år. Det betyder att byggherren själv får välja de äldre eller de nya reglerna fram till 1 juli 2026. Enheten har ännu inte fått in några ärenden med de nya reglerna.

Från första april tog enheten över handläggningen av bostadsanpassningsbidrag, vid årets slut hade det inkommit 99 ansökningar och vi har fattat beslut i 81 ärenden om bidrag.

Den första december infördes ändringar i Plan- och bygglagen som innebär att hela kapitel 9 ändrades. Det medför stora förändringar i lovplikt och annat. Detta resulterade i att mycket tid under slutet av året gick till förberedelser, information och utbildningar. Det kommer även innebära extra arbete under kommande år med utbildningar, information, ändringar av delegationsordningar, taxa med mera.

Ändringarna i PBL innebär att lovplikten både minskar och ökar beroende på var man bor. Generellt minskar lovplikten men det blir högre krav på lov i särskilt värdefulla områden och i områden med skydd för totalförsvarets behov. Det innebär också större skillnader inom och utom detaljplan och delvis ökad lovplikt på landsbygden utanför sammanhållen bebyggelse. Utmaningen är att förändringar tar tid, enheten måste lära om stora delar och det finns inte rättsfall att luta sig mot. Intäkterna kommer förmodligen med detta att minska.

### **Utveckling**

Enheten har arbetat vidare med att förbättra NKI (nöjd kundindex). Bygg har fått feedback från företaget som gått igenom enhetens mallar för beslut, protokoll, tillsyn utifrån:

- Ton, attityd och bemötande
- Begriplighet och tydlighet
- Disposition/placering av olika delar

Nu återstår arbete med att ändra utifrån feedback. Förhoppningen är att beslut med mera ska bli mer lättlästa, men ändå rättssäkra. Även att företagare och invånare ska förstå vad de läser så att fel kan undvikas.

Bygglovsenheten och miljöenheten påbörjade en utbildning inom MI, motiverande samtal. Utbildningen fortsätter 2026.

### **Större ärenden**

På fastigheten Hallsberg centrum 1:1 inkom ansökan om bygglov för nybyggnad av idrottshall precis innan semestrarna. En ansökan om en stor tillbyggnad har inkommit från Nolato. I dessa båda är lov och startbesked beviljat. Train Alliance fick bygglov för en ny lagerhall precis innan årsskiftet.

### **Handläggningstid**

Handläggningstiden för ett bygglovsärende har ett medelvärde på 28 dagar.

### **Volymmått (1 januari -31 december)**

- Antal inkomna bygglov är 98 (136)
- Antal inkomna anmälningsärenden 47 (60)
- Antal inkomna tillsynsärenden 110 (45)

### **Miljöenheten**

#### **Statlig utredning om livsmedelskontrollen**

Regeringen har tillsatt en statlig utredning om organisering och finansiering av livsmedelskontrollen, En ny kontrollorganisation i livsmedelskedjan (SOU 2025:64). Utredningen slutredovisades i början av juni. Den föreslår att Livsmedelsverket och Jordbruksverket tar över all kontroll för livsmedel, foder och animaliska biprodukter

samt att kommunernas och Länsstyrelsernas ansvar upphör. I utredningen står det att förslaget förväntas leda till att den offentliga kontrollen blir mer effektiv och likvärdig samtidigt som det blir enklare för företagen. Huvuddelen av förslagen föreslås träda i kraft från och med 2028. Beslut om utredningen kommer troligen fattas under våren 2026. Om förslaget skulle genomföras kommer det få konsekvenser för nämndens ansvarsområde och förvaltningens organisation.

### **Utveckling**

Miljöenhetens kartläggning av enhetens processer pågår, vilket bland annat bidrar till att säkerställa en god och rättssäker handläggning. Arbete fortsätter även med digitalisering och utveckling av verksamhetssystem. Miljöenheten har bl.a. påbörjat ett arbete med att se över möjligheten att införa ett program som skulle ge invånare och verksamhetsutövare bättre insyn i deras respektive ärenden vid tillsyn.

### **Uppföljning tillsynsplanen**

Under första halvåret har miljöenheten inte varit fulltalig på grund av vakanser och sjukskrivning. Det har påverkat förmågan att genomföra alla årets aktiviteter som var planerade i Tillsynsplanen enligt miljöbalken. Utförandegraden av aktiviteterna i Kontrollplanen för livsmedel har däremot skett enligt plan.

### **Utbildning**

Samtliga medarbetare har genomgått en två-stegsutbildning inom krishantering, hot och våld för att försöka förebygga hotfulla eller våldsamma situationer.

Under hösten genomfördes även en utbildning i motiverande samtal i syfte att tydliggöra beslut och beslutsmotiveringar.

### **Tillståndsenheten**

#### **Gårdsförsäljning**

Från den första juni blev det möjligt att bedriva gårdsförsäljning av alkoholdrycker. I vårt distrikt har vi meddelat ett sådant tillstånd under året.

#### **Hög ärendemängd vissa perioder**

Ärendemängden har varit fortsatt hög, särskilt under tiden april till september och under december. Bemanningsproblem på handläggartjänsten har uppmärksammats vid sommaresemestern, vilket ledde till längre handläggningstid. Enheten behöver därför planera för att säkerställa tillräcklig bemanning och rimlig handläggningstid under semestrarna.

#### **Samarbetsavtalet**

Kumla kommun har lämnat samarbetet den sista december. Nytt avtal tecknades mellan de kvarvarande fyra samarbetskommunerna, Hallsberg, Askersund, Laxå och Lekeberg. Att en kommun lämnar samarbetet bör betyda att mer tid kommer att kunna läggas på de kvarvarande, både vad gäller handläggning och tillsyn. De tillsyns- och ansökningsavgifter som Kumla kommun genererat behöver dock ersättas genom högre avgifter och/eller ekonomiskt bidrag från de kvarvarande kommunerna. Under våren 2026 bör det utredas hur finansieringen av de minskade intäkterna ska ske.

## 1.2 Väsentliga personalförhållanden

### 1.2.1 Antal anställda

Den sista december var totalt 158 (155) medarbetare anställda inom förvaltningen, både tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda med månadslön, på kollektivavtalsområde AB. Av dessa var 58,2% kvinnor och 41,8% män.

Andelen tillsvidareanställda inom förvaltningen var totalt 89,9%. Av totala antalet kvinnor hade 84,8% en tillsvidareanställning. Av totala antalet män hade 97% en tillsvidareanställning.

	2025-12-31			2024-12-31		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal anställda	92	66	158	91	64	155
Årsarbetare	89,5	65,8	155,3	87,9	63,4	151,3

### 1.2.2 Frisknärvaro och sjukfrånvaro

Av samtliga medarbetare har 66,5% varit sjuka färre än 5 dagar. Motsvarande frisknärvaro 2024 var 59,47%, vilket innebär att frisknärvaron har ökat under året.

Den totala sjukfrånvaron var 5,6% (5,9%) vilket är lägre än föregående år. Av den totala sjukfrånvaron var även långtidssjukfrånvaron lägre jämfört med 2024.

Sjukfrånvaro, procent	2025	2024	2023
Total sjukfrånvaro/sammanlagd ordinarie arbetstid	5,6	5,9	7,2
Långtidssjukfrånvaro >60 dagar	37,5	39	43,9
Total sjukfrånvaro kvinnor	6,3	6	9,1
Total sjukfrånvaro män	4,7	4,9	4,4
Total sjukfrånvaro -29 år	3,7	4	3,8
Total sjukfrånvaro 30-49 år	5,7	3,6	7,1
Total sjukfrånvaro 50 år -	5,8	7,4	7,5

### 1.2.3 Arbets-skador och tillbud

Antalet anmälda arbets-skador har minskat i jämförelse med föregående år. Ett arbete med att anmäla arbets-skador och tillbud har skett på förvaltningen vilket kan vara förklaringen till ett minskat antal anmälda skador.

Den största delen arbets-skador har varit olycksfall, medan den största delen tillbud var övrigt. Övriga tillbud kan exempelvis vara dörrar som har stått öppna eller halkat på saker vilket inneburit risk för skada.

Åtgärder för att minska både arbets-skador och tillbud pågår genom att exempelvis diskutera på arbetsplatsträffar samt mer detaljerad uppföljning av skadorna/tillbudena på samverkan.

Arbets-skador	2025	2024		Tillbud	2025	2024
<b>Totalt</b>	<b>18</b>	<b>22</b>		<b>Totalt</b>	<b>35</b>	<b>31</b>
på sjukdom	0	0		Hot	5	1
på olycksfall	14	19		Övrigt	30	30
på färdolycksfall	3	3				
på hot och våld	1	0				

### 1.2.4 Personalomsättning för tillsvidareanställd personal

Begreppet Övrigt är avliden, byte inom förvaltning, sjukersättning eller annan orsak.

Det är totalt 28 medarbetare som har bytt eller lämnat sin tjänst inom drift- och serviceförvaltningen. 15 har slutat av annan orsak där majoriteten beror på byte inom förvaltningen.

	2025	2024
Pension	7	1
Slutat på egen begäran	6	13
Övrigt	15	1
<b>Totalt</b>	<b>28</b>	<b>15</b>

### 1.2.5 Kompetensförsörjning

Det viktiga arbetet med att säkra kompetensförsörjningen är ett ständigt pågående arbete. Att vara en attraktiv arbetsgivare för de som redan är anställda samt att locka den kompetens som behövs för att ge medborgarna rätt service. Arbetet med att öka sysselsättningsgraden till heltid är en viktig del i kompetensförsörjningsarbetet.

Under hösten 2024 inledde samtliga enheter på förvaltningen ett gediget arbete med friskfaktorer, ett arbete som har fortsatt under året. Detta för att satsa ytterligare på redan anställda medarbetare och genom det stärka kompetensförsörjningen. Arbetet med friskfaktorer är ett partsgemensamt framtaget material som ska bidra till en bättre arbetsmiljö genom att stärka de åtta friskfaktorerna. I förvaltningen har det även arbetats med chefernas arbetsmiljö.

### 1.2.6 Heltid som norm

Hallsbergs kommun har som målsättning att så många medarbetare som möjligt ska arbeta heltid i enlighet med AB 2025.

Av andelen tillsvidare- och tidsbegränsat anställda i förvaltningen är det 91,8% (88,3%) som arbetar heltid. Sett till fördelningen mellan könen är det 87% (83,5%) kvinnor som arbetar heltid och 98,5% (95,3%) män.

Sysselsättningsgrad	2025-12-31	2024-12-31
Antal heltid	145	137
Antal deltid	13	18
Andelen heltid	0,918	0,883

### 1.2.7 Pensionsavgångar

Beräknade pensionsavgångar 2026–2035. Beräkning av pensionsålder följer LAS, det vill säga att medarbetare har rätt att kvarstå i anställning till och med 69 år. I tabellen nedan redovisas tillsvidareanställda medarbetare som uppnår 69 år.

Enligt prognosen skulle 1 person gå i pension under året men utfallet blev 7 pensionsavgångar, fördelat mellan förvaltningens verksamheter. Differensen jämfört med prognosen beror på att majoriteten valde att gå i pension runt 65 års ålder och inte vid LAS pensionsålder som är 69 år. Det var endast 1 person som gick i pension vid LAS pensionsålder.

2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Totalt
0	0	1	3	4	4	5	4	5	8	34

### 1.2.8 Löneöversyn

Löneöversynen för 2025 är klar för samtliga tillsvidareanställda medarbetare som ingick i löneöversynen i Hallsbergs kommun. Den totala löneökningen för kommunen landade på 3,43%. Den nya lönen utbetalades i juni månad och började gälla från 1 april, i enlighet med respektive Huvudöverenskommelse (HÖK).

### 1.2.9 Jämställdhet

Årligen genomförs en lönekartläggning i enlighet med Diskrimineringslagen i syfte att upptäcka osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Lönekartläggningen resulterade i ett ojusterat lönegap på 98%, detta innebär att kvinnornas lön är 98% av männens lön i Hallsbergs kommun. Lönekartläggningen resulterade inte i några osakliga löneskillnader mellan könen.

### *1.2.10 Utbildning och kompetensutveckling*

Det pågår alltid flertalet olika utbildningsinsatser inom de olika förvaltningarna. Den centrala introduktionen sker digitalt och sedan sker introduktion på respektive arbetsplats. Alla kommunens chefer tillsammans med skyddsombud/arbetsplatsombud har gått en tredagars arbetsmiljöutbildning. Nya chefer erbjuds dessutom ett introduktionstillfälle med HR. Kommunens chefer har erbjudits utbildning i rekrytering, rehabilitering och miljödata, lönebildning, konflikthantering, friskfaktorer och utbildning i AB och LAS.

För samtliga nya tillsvidareanställda medarbetare har det även erbjudits en fysisk introduktionsdag där de fått träffa förvaltningschefer, kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör och fått övergripande information om kommunens verksamheter och vad det innebär att vara anställd i Hallsbergs kommun.

Under året har utbildning i brandskydd och HLR för kommunens tillsvidareanställda medarbetare erbjudits. Utbildningen sker via Nerikes Brandkår och utbildningsinsatsen sträcker sig under 4 år då alla tillsvidareanställda ska ha genomgått utbildning.

Individuell pensionsrådgivning har erbjudits de som önskat.

### *1.2.11 Personalförmåner*














Hallsbergs kommuns erbjuder några personalförmåner såsom flextidsavtal, växling för fler semesterdagar, friskvårdsbidrag, personalbil och förmånscykel. Det var totalt 112 medarbetare i kommunen som hade en förmånscykel vid årsskiftet.

## 2 God ekonomisk hushållning

### 2.1 Inledning

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler, etablerade normer, budget och enligt de ekonomiska styrprinciper som beslutats av kommunfullmäktige i samband med budgetbeslut eller i annat styrdokument.

### 2.2 HÅLLBAR KOMMUN

Nämndmål	Indikator	Kommentar
 Klimat- och miljöpåverkan från nämndens verksamheter ska årligen minska.	Andelen långsiktigt hållbara bränslen ska öka i DOS.	Andelen långsiktigt hållbara bränslen har ökat under 2025 jmf med 2024 genom att en större andel HVO har köpts in. 
	Antal utbytta belysningspunkter till LED.	Under året byttes 1056 belysningspunkter. 
	Antalet oplanerade bräddningar inom VA ska inte vara fler än fem per år.	Antalet oplanerade bräddningar har inte varit fler än fem. 
	Vikten av det årliga matsvinnet ska minska i förhållande till antal ätande.	2024: 36,06 g per person 2025: 34,71 g per person 
	I samråd med köpande förvaltningar och kommunstyrelsen ska andelen ekologiska och svenskproducerade livsmedel ökas i enlighet med "Nationella livsmedelsstrategin fram till 2030".	Anledning är att det inte alltid går att få tag på ekologiska livsmedel. 
	Antal kWh Knutens kök.	Antal kWh har minskat i köket på Knuten jämfört med samma period föregående år. 
 Nämndens verksamheter ska ha en god ekonomisk hushållning	Ekonomiskt resultat i balans inom de områden där verksamheten kan påverka	Verksamheternas resultat skiljer sig men det totala resultatet är ändå i balans. 
 I kommunens lokaler ska det finnas möjlighet att sortera avfall	Antalet miljörum och inom DOS sorteringsmöbler	
 Lämna underlag till NKI i de delar som är inom nämndens ansvarsområde	Resultaten från NKI för företag ska förbättras.	Resultaten har förbättrats. 

### 2.3 LIVSLÅNGT LÄRANDE

Nämndmål	Indikator	Kommentar
● Medverka till att fler ungdomar och vuxna kommer i sysselsättning och därmed når egen försörjning.	Antalet praktik- och ferieplatser som erbjuds ska vara minst 65 per år.	● Måltidsavdelningen har tagit emot 19 praktikanter och feriearbetare. Lokalvårdsavdelningen har tagit emot 17 ferieungdomar samt 10 praktikanter. Tekniska avdelningen har erbjudit och haft 20 feriearbetare och praktikanter. Ytterligare ferieplatser för arbete med invasiva växter har erbjudits i samarbete med samhällsbyggnadsavdelningen. Fastighetsavdelningen har erbjudit och haft 6 feriearbetare.
● Leverera bra skolmåltider för att stärka elever så att de får goda förutsättningar att orka fokusera och prestera hela skoldagen.	Antal ätande elever ska mätas i konsumtionsmätning 1 ggr/termin	● Konsumtionsmätning har utförts 1 ggr/termin.
	Antal elever som är nöjda med maten ska öka, Mäts i elevenkät 1 ggr/läsår	● Elevenkätundersökning har genomförts under hösten.

### 2.4 ALLAS INFLYTANDE

Nämndmål	Indikator	Kommentar
◆ Möjliggöra att invånarnas synpunkter, förslag, frågor, ansökningar och felanmälningar tas tillvara på ett effektivt och flexibelt sätt.	Anmälnaren i kommunens system för synpunkter och felanmälan ska, utöver autosvar, erhålla någon form av återkoppling inom en arbetsdag.	◆ I huvudsak lämnas återkoppling inom en arbetsdag även om det ibland kan vara svårt.
● Förvaltningen ska tillsammans med nämnden genomföra minst ett besök per år i kommunens orter.	Antalet genomförda ortsvandringar.	● Samtliga ortsvandringar genomförda.

### 2.5 GOD SERVICE

Nämndmål	Indikator	Kommentar
● Där så är lämpligt ska digitala alternativ användas.	Öka andel tjänster i nämndens verksamheter som kan utföras med digitalt alternativ.	● AI verktyget Copilot (licens) finns i verksamheten. Nya kassasystem är beställda till måltidsavdelningens öppna restauranger. Kassasystemet samarbetar med Raindance. Digitala tidrapporter har införts för timanställd personal. Lokalvården arbetar kontinuerligt med att utveckla digitala alternativ i verksamheten. Ytterligare en

Nämndmål	Indikator	Kommentar
		modul i städssystemet Pythagoras har köpts in och digitala kvalitetskontroller har genomförts.
● Det professionella bemötandet ska utvecklas.	Årlig enkät för interna kunder, bidra där med frågeställningar.	Fastighetsavdelningen har genomfört en årlig enkätundersökning för interna kunder. ●
	Delta i kritik på teknik, enkät för de tekniska områdena.	Tekniska avdelningen har genomfört kritik på teknik undersökning. ●
	Resultat i årlig servicemätning.	Kundundersökning genomfördes under hösten 2025 med gott resultat. ●
● Nämndens verksamheter ska verka för att förenkla möjligheten till kontakt.	Verksamheternas kontaktuppgifter på Hallsberg.se och Touchpoint ska uppdateras kontinuerligt.	Kontaktuppgifter har kontinuerligt uppdaterats. ●

### 3 Ekonomi driftsnämnder

#### Måltidsavdelningen

Avdelningen har arbetat aktivt med att minska matsvinn och pressa portionskostnader, trots det har ökade livsmedelspriser lett till att livsmedelsbudgeten överskridits. Insatser för att främja både miljö och hälsa har dock haft en positiv inverkan på resultatet. De personalrelaterade kostnaderna har blivit lägre än planerat och bidragit positivt till årets resultat. Investeringar av storköksmaskiner har gjorts utifrån behovsanalyser och planerade uppgraderingar för att möta framtida krav. Det sammanlagda resultatet uppgår till 4 tkr.

#### Lokalvårdsavdelningen

Under 2025 har investeringar genomförts i ny städutrustning, bland annat en åkbar städmaskin till Allébadet, två kombiskurmaskiner samt sju nya tvättmaskiner. Investeringarna har bidragit till förbättrad arbetsmiljö och ökad effektivitet, särskilt i lokaler med stora ytor och höga krav på ergonomi. Lokalvårdsavdelningen har under året haft en investeringsbudget om 513 tkr, varav 463 tkr har nyttjats.

#### Tekniska avdelningen

Den milda vintern under året tillsammans med viss restriktivitet inom andra verksamheter, kapitalkostnader för nya exploateringsområden som inte belastat hela året samt vakanser gör att tekniska avdelningen lämnar ett överskott på skattesidan om cirka 2,4 mkr. Fortsatt ökade kapital- och driftkostnader inom VA-området gör att denna verksamhet slutar med ett underskott om cirka 1,3 mkr. Underskottet kan balanseras med fonderade medel.

#### Fastighetsavdelningen

Fastighetsavdelning har ett konstaterat underskott på 598 tkr, vilket bland annat beror på minskade intäkter, gällande interna uppdrag. Fastighetsavdelning kommer att behöva anpassa sina personella resurser och även underhållsåtgärder för 2026 för att nå en budget i balans.

#### Miljö-, hälsoskydd- och livsmedelstillsyn och bygglov

Totalt visar verksamheterna ett underskott på 2 077 tkr. Underskottet beror på färre bygglov än prognostiserat, samt färre utförda arbetstimmar med debiterbar grund än föregående år. Justering för vakanser har gjorts med 110 tkr.

### 3.1 Driftredovisning Drift- och servicenämnd

Ansvarig	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Nämnd- och styrelseverksamhet	398	245	153
Förvaltningschef	2 920	2 922	-2
Teknisk chef	34 132	31 778	2 354
Fastighet	0	598	-598
Bostadsanpassning	2 254	2 349	-95
Lokalvård	0	-478	478
Måltid	0	4	-4
Miljö	2 394	3 088	-694
Bygglov	963	2 085	-1 122
Alkohol-, tobak- och läkemedelstillsyn	0	0	0
<b>Totalt</b>	<b>43 061</b>	<b>42 591</b>	<b>470</b>

Nämnd- och styrelseverksamhetens överskottet består av lägre arvodeskostnader än budgeterat.

Förvaltningschef visar i princip ett nollresultat

Teknisk avdelning har totalt sett något lägre personalkostnader på grund av en vakans ett par månader för fordonsförvaltartjänsten som tillsattes under hösten. Högre intäkter än budgeterat har kommit in på gatuingenjörens ansvar dock lägre intäkter på trafikhandläggarens ansvar. Gata/park avdelningen visar överskott bland annat på grund av återhållsamhet i projekt och den milda vintern.

Överfört 700 tkr till asfalt beläggningsutrymme, totalt utrymme vid årets slut 955 tkr.

Utrymmet i fonden för lakvatten är oförändrat, 8 464 tkr vid årets slut.

Fastighetsavdelningen visar underskott som bland annat beror på reducerade intäkter från HBAB avseende november och december om ungefär 750 tkr. Även är högre kostnader än budgeterat för diverse arbeten exempelvis byggnation el, vvs och golvarbeten, rivning Högtorpsgatan orsaker.

Bostadsanpassning visar endast 95 tkr i underskott vilket är positivt jämfört med föregående år. Samarbetet med Kumla kommun startade den 1 april och under året har ärenden lämnats över och konsultkostnaderna har fasats ut.

Lokalvårdsavdelnings överskott beror på lägre personalkostnader med anledning av personal som haft VAB och fler uppdrag som genererat högre intäkter än budgeterat.

Måltidsavdelning visar i princip ett nollresultat. Intäkterna var något högre än budgeterat men samtidigt har kostnader för reparationer ökat och livsmedelspriserna stigit.

Miljö-, hälsoskydd- och livsmedelstillsyn visar underskott på ungefär 700 tkr. Intäkterna var 400 tkr lägre än budgeterat och kostnaderna 250 tkr högre än budgeterat.

Bygglovsverksamheten visar ett underskott på ungefär 1,1 mnkr. Intäkterna var 950 tkr lägre än budgeterat och kostnaderna 200 tkr högre än budgeterat.

Alkohol-, tobak- och läkemedelstillsyns överskott beror på högre intäkter för alkoholtillståndsverksamheten och lägre kostnader för tobakstillståndsverksamheten.

Överskottet om 90 tkr är fört till resultatutjämningsfonden som uppgår till 231 tkr efter överföringen.

	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
Myndighetsnämnden		12	-12
<b>Totalt</b>		<b>12</b>	<b>12</b>

## 4 Ekonomi avgiftskollektivet

### 4.1 Driftredovisning Avgiftskollektivet

Ansvarig	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse
VA	0	0	0
<b>Totalt</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Vatten- och avloppsverksamheten har under året arbetat fram ett förslag till höjning av taxan bland annat för att reglera vattenproduktionskostnaderna på inköp av vatten från Kumla. Avgiften för brunsslam har setts över och kommer fortsätta att justeras under 2026. Färdigställda investeringsprojekt har aktiverats och således har kapitalkostnaderna ökat. En tjänst som projektledare har kommit till och kostnaden för latrinhämtning har höjts vilket resulterar i högre kostnader än tidigare.

Vatten- och avloppsverksamheten visar ett minusresultat om 1 349 tkr vilket tas ur fonden. Kvar i fonden vid årets slut är 2 064 tkr.

### 4.2 Investeringsredovisning Avgiftskollektivet

#### Reinvesteringar avgiftsfinansierad verksamhet

Projektnr	Projekt	Överfört fr 2024	Medel 2025.	Totalt 2025.	Utfall 2025	Avvikelse
10061	VA-ledningsförnyelse	0	6 000	6 000	4 985	1 015
10062	VA inköp maskiner och fordon	432	750	1 182	345	837
10064	VA Avloppsreningsverk, anslag	2 678	4 000	6 678	4 078	2 600
10086	VA-Nödvattenrum	600	600	1 200	0	1 200
10087	VA-investeringar, ofördelat	2 000	400	2 400	0	2 400
10102	VA-fordon rörnät	1 021	750	1 771	755	1 016
10114	Sandfilter Sköllersta RV	0	1 000	1 000	963	37
10115	Fjärravlästa vattenmätare	0	1 000	1 000	0	1 000
10116	Skallerudsbron	0	1 500	1 500	0	1 500
10121	Slamplatta	0	2 000	2 000	38	1 962
10124	Slamskrapa	0	0	0	126	-126
<b>Totalt</b>		<b>6 731</b>	<b>18 000</b>	<b>24 731</b>	<b>11 290</b>	<b>13 441</b>

10061: Ledningsförnyelse utförd enligt VA-förnyelseplan

10062: Hjullastaren samt beställning som kommer i mars 2026

10064: 14 projekt klara avseende hela VA drift bland annat säkerhet dricksvatten

10086: Hanteras i samband med nu påbörjad byggnation av nya VA-lokaler på KTH

10087: Under året 1,5 mnkr fördelat till Skallerudsbron

10102: Inköp: VW Crafter

10114: Projektering klar februari 2026 följs av upphandling (entreprenad). Preliminär byggstart våren 2026

10115: Byte till nya digitala vattenmätare startar kv1 2026

10116: Klart sen höst 2026. Projektering ny bro och VA inklusive broräcke samt anslutningar.

10121: Inväntar godkänt marklov. Därefter byggstart. Klart sommar 2026.

10124: Beställd kommer troligen kv1 2026

### Strategiska investeringar VA avgiftsfinansierat beslutade av KS

Projektnr	Projekt	Överfört fr 2024	Medel 2025.	Totalt 2025.	Utfall 2025	Avvikelse
60002	Exp Tisaren VA-nät Tunbohässele	16 229	0	16 229	16 385	-156
60003	Exp Tisaren VA-nät Tisarstrand	0	0	0	-3 337	3 337
60004	Exp Kvarsätter 2:1	0	0	0	-589	589
60005	VA-utbyggnad Kävestakorset	7 670	0	7 670	670	7 000
60006	Exp Tisaren VA-nät Åholmen	0	0	0	64	-64
60016	Exp norr Tälleleden	0	0	0	-240	240
60017	Exp ofördelat	1 200	35 000	36 200	0	36 200
60019	Exp söder Tälleleden	0	0	0	-4 535	4 535
<b>Totalt</b>		<b>25 099</b>	<b>35 000</b>	<b>60 099</b>	<b>8 418</b>	<b>51 681</b>

60002: Tunbohässele, överlämnat till DOS är slutfört och aktiverat. Fördyrade kostnader för mer berg än beräknat, slitageersättning vägsamfällighet, konflikt med dåligt förlagda elkablar. Ska slutredovisas.

60003: Projektet är klart och överlämnat till drift- och serviceförvaltningen. Projektet har haft mer berg, stora utmaningar med dåliga markförhållande som krävde förstärkningsåtgärder. Ska slutredovisas.

60004: Fördelning inom projektet mellan Skatt och VA vid komponentindelningen, som lett till att VA anläggningen kommer krediteras med 589 tkr vilket påverkar VA's kapitalkostnader positivt.

60005: Utredning av kostnader och tekniska lösningar pågår.

60006: Projektet är klart och överlämnat till drift- och serviceförvaltningen. Valösningen på Åholmen är en lösning Lätt trycksatt system, LTA-system, och med eluppvärmda grunda ledningar. Ska slutredovisas.

60016: Projektet är klart och överlämnat till drift- och serviceförvaltningen. Investeringskalkylen var felaktig. Tog inte hänsyn till den väldigt dyra dagvattenhanteringen, spontning mm. Det upptäcktes väldigt dåliga markförhållande som gjorde att omprojektering krävdes framför att för vatten-, spillavlopp och dagvattenhantering. Tillfällig spont blev permanent spont. Dagvattenhanteringen blev väldigt dyr totalt 7,1 mkr. Dagvattenkostnaden är fördelade med hälften var mellan skatt och VA.

60017: Utrymme för fördelning till eventuellt nya investeringar under året.

60019: Projektet är klart och överlämnat till drift- och serviceförvaltningen. Väldigt dåliga markförhållande upptäcktes som gjorde att omprojektering krävdes. Permanent spont krävdes vid pumpstationerna. Dagvattenhanteringen blev väldigt kostsamt 5,66 mkr men där Trv bekostade 1,658 mkr avseende dagvattendamm omledning av dike för

anpassning till järnvägsprojekten. Återstående dagvattenkostnad är fördelad med hälften var mellan skatt och VA.

Drift och servicenämnden äskar hos kommunstyrelsen om att överföra kvarvarande investeringsmedel på 47 030 tkr för avgiftskollektivet.

## 5 Investeringar

### 5.1 Investeringsredovisning Drift- och servicenämnd

#### Reinvesteringar skattefinansierad verksamhet

Projektnr	Projekt	Överfört fr 2024	Medel 2025.	Totalt 2025.	Utfall 2025	Avvikelse
10001	Skolgårdar fastighet	0	250	250	255	-5
10002	Brandskyddsåtgärder	0	750	750	749	1
10032	Lokalvårdsavdelningen	13	500	513	463	50
10033	Måltidsavdelningen	100	1 950	2 050	1 903	147
10038	Asfalt/belysn. Fastavd	0	800	800	1 058	-258
10040	Inköp gata/park	921	600	1 521	858	663
10041	Tillgänglighetsanpassning	100	100	200	109	91
10042	Gatubelysning	0	300	300	300	0
10043	Upprustning gator och vägar	0	800	800	612	188
10046	Ekoparken	202	200	402	2	400
10052	Trafiksäkerhetsprojekt	0	1 000	1 000	1 000	0
10056	Trafikanordningar	0	100	100	131	-31
10085	Skärmtak KTH	2 288	0	2 288	382	1 906
10097	Skolgårdar gata /park	0	250	250	6	244
10108	Utv torg/samlingsplatser	0	1 000	1 000	0	1 000
10109	Belysning utbyte T8/T5	0	600	600	614	-14
10120	Säkerhetshöjande åtgärder	0	0	0	23	-23
<b>Totalt</b>		<b>3 624</b>	<b>9 200</b>	<b>12 824</b>	<b>8 465</b>	<b>4 359</b>

10001: Mindre åtgärder på majoriteten av skolgårdarna.

10002: Hela det ekonomiska utrymmet nyttjades.

10032: Under 2025 har investeringar genomförts i ny städutrustning, bland annat en åkbar städmaskin till Allébadet, två kombiskurmaskiner samt sju nya tvättmaskiner. Investeringarna har bidragit till förbättrad arbetsmiljö och ökad effektivitet, särskilt i lokaler med stora ytor och höga krav på ergonomi.

10033: Inköp av storköksmaskiner och tillbehör, bland annat buffélinor, ugnar, kylar/frysar, balansers, matmixer och mattransportvagnar.

10038: Utrymmet överskreds med anledning av ogynnsamma väderförhållanden.

10040: inköp: rotorslätter, strängläggare, fighter 700 rotborste, VW Crafter Pickup, totalt värde 858 tkr

10041: Skyltning "Varning för trappor" vid stortorget för synskadade samt "led" stråk för att hitta till trapporna i kullerstenen. Viss korrigerig kvarstår i form av ledstång och ändring av visning till en trapp. I stort klart oktober 2025, helt klart våren 2026

10042: Utflytt av anläggningar ut ur E.ON stationer.

10043: Tillgänglighetsanpassning och förlängning av busshållplats vid långtidsparkeringen Hallsberg resecentrum. Upprustning trottoar Knölagatan, Vretstorp. Upprustning Korsbergsgatan, Hallsberg. Anläggande av vingar Vibytorp, Hallsberg

10046: Ny bro anlagd i Ekoparken. Utrivning och anläggande av ny bro. Bro 1861-11-1, Gångbro över Storån vid Ekoparken. Lågt utfall på grund av de uppdragspengar som erhöles under november 2025.

10052: Anläggande av passage och utmärkning med vägmärken samt utökad tillgänglighetsanpassad hållplatsläge på Skolgatan, Pålsboda.

10056: Säkert övergångsställe vid Ahlsell enligt "riktlinjen för trafiksäkerhet", klart sommar 2026

10085: Demontering pågår och arbetet fortgår, beräknas klart mars 2026.

10097: Lekutrustning inköpt och anläggs 2026. Lågt utfall på grund av de uppdragspengar som erhöles under november 2025.

10108: Inköp av grillar, inköp och anläggning av stora stolar i Ekoparken samt inköp av parkutrustning för samlingsplatser. Lågt utfall på grund av de uppdragspengar som erhöles under november 2025.

10109: Arbetet med belysning fortgår enligt plan.

### Strategiska investeringar beslutade av KS

Projektnr	Projekt	Överfört fr 2024	Medel 2025.	Totalt 2025.	Utfall 2025	Avvikelse
10025	Samzeliiviadukten	0	2 000	2 000	1 147	853
10027	Tvättshall KTH	6 966	0	6 966	145	6 821
10030	Renovering Centrumhuset	0	55 000	55 000	41 995	13 005
10078	Tisarstrand Camping	0	0	0	702	-702
10080	Rink/ispist Sydnärkehallen	3 879	0	3 879	4 970	-1 091
10084	Sagobacken bullerplank utemiljö	0	0	0	3 202	-3 202
10089	Kommunhuset ventilation	0	0	0	65	-65
10100	Tranängen vht anpassning	0	11 000	11 000	203	10 797
10105	Utrymme KTH	12 000	0	12 000	995	11 005
10107	Idrottshall	0	60 000	60 000	6 491	53 509
10110	Utbyte gatubelysning LED	0	4 000	4 000	4 218	-218
10111	UV-ljus	0	1 500	1 500	760	740
10112	Långängsskolan	0	30 000	30 000	43	29 957
10113	Hiss kommunhuset	0	0	0	159	-159
60004	Exp Kvarsätter 2:1	1 857	0	1 857	982	875
60015	Exp Rala 4	1 000	0	1 000	0	1 000
60016	Exp norr Tälleleden	0	0	0	257	-257
60019	Exp söder Tälleleden	0	0	0	4 497	-4 497
60020	Exp Rala Ö. von Rosengatan	0	0	0	55	-55
10116	Skallerudsbron	0	1 500	1 500	381	1 119
10117	Kök Björkängen, Hässleberg	0	0	0	156	-156
10118	Östansjö fsk riv+ ny modul	0	7 000	7 000	161	6 839
<b>Totalt</b>		<b>25 702</b>	<b>172 000</b>	<b>197 702</b>	<b>71 584</b>	<b>126 118</b>

10025: Klart runt årsskiftet 26/27. 2025; Markberedelser under bro och projektledning.

10027: Konsultkostnader.

10084: Slutbesiktning. Tillkommande kostnader ramp samt monteringskostnader cirka 98 tkr.

10100: Kommunen går ut med en upphandling i slutet av januari 2026.

10105: Rivning pågår av sista skeppet, invändigt arbete påbörjas i januari och hela projektet beräknas klart augusti 2026.

10107: Projektet är i gång, beräknas kosta strax under 50 mkr.

10110: Totalt ska cirka 5 000 armaturer bytas ut mot energisnåla LED-armaturer. Arbetet sker i fyra etapper under en fyraårsperiod. 2025 har drygt 1000 armaturer byts ut.

10111: Uv-ljusen och pumparna är på plats, behov för ytterligare uv-ljus utreds.

10112: Konsultkostnader avseende framtagande av upphandlingsunderlag.

10113: Inväntar offert, beräknas kosta cirka 1,5 mkr. Färdigställs under 2026.

60004: Projektet är inte klart. Det som återstår är lantmäterikostnader för pågående förrättning. Det ska också saneras en markbädd där en samfällighet avvecklas. Deläggande fastigheter måste först koppla in sig på den kommunala VA-anslutningen. Det ska också planteras 3 träd som kompensationsåtgärd. Bedömd återstående kostnad 400 tkr.

60015: Rala 4, investeringsanslaget avser projekteringskostnader mm för detaljplanen Rala 4, men den har ej vunnit laga kraft på grund av utredningarna kring beräknat högsta flöde. Därför har projektering ej kunnat starta. Anslaget bör överföras till 2026.

60016: Projektet är klart och överlämnat till drift- och serviceförvaltningen. Investeringskalkylen var felaktig. Tog inte hänsyn till den väldigt dyra dagvattenhanteringen, spontning mm. Väldigt dåliga markförhållande upptäcktes som gjorde att omprojektering krävdes framför allt för vatten-, spillavlopp och dagvattenhantering. Tillfällig spont blev permanent spont. Dagvattenhanteringen blev väldigt dyr totalt 7, 1 mkr. Dagvattenkostnaderna är fördelade med hälften var mellan skatt och VA.

60019: Projektet är klart och överlämnat till drift- och serviceförvaltningen. Väldigt dåliga markförhållande upptäcktes som gjorde att omprojektering krävdes. Permanent spont krävdes vid pumpstationerna. Dagvattenhanteringen blev väldigt kostsam 5,66 mkr men där Trv bekostade 1,658 mkr avseende dagvattendamm, omledning av dike för anpassning till järnvägsprojektet. Återstående dagvattenkostnader är fördelade med hälften var mellan skatt och VA.

60020: Överste von Rosensväg, sträckan för detaljplan Rala II, byggdes 2024 av kommunen. 2025 års kostnader avser belysningsanläggningens slutbesiktning. Även etappen för detaljplan Rala III är klar, som för övrigt finansieras av ett exploateringsavtal med Train alliance. Fördyrade kostnaderna avsåg främst en kabelflytt i vägen, förstärkning med dagvattentrummor under vägen, samt förstärkningar i korsningen mot befintliga grusvägen för att klara vridmoment för tunga transporter.

10116: Klart sen höst 2026. Projektering ny bro och VA inklusive broräcke samt anslutningar.

10118: Pågår, beräknas klar hösten 2026.

10120: Färdigställt 2025.

Drift och servicenämnden äskar hos kommunstyrelsen om att överföra kvarvarande investeringsmedel på 141 209 tkr för den skattefinansierade verksamheten.

## **6 Åtgärder för budget i balans**

Måltidsavdelningen har arbetat aktivt med att minska matsvinn och pressa portionskostnader. Även insatser för att främja både miljö och hälsa har haft en positiv inverkan på resultatet.

Den lindriga vintern under året tillsammans med viss restriktivitet inom andra verksamheter, kapitalkostnader för nya exploateringsområden som inte belastat hela året, samt vakanser gör att tekniska avdelningen lämnar ett överskott på skattesidan.

Inom fastighetsavdelningen prioriteras underhållsåtgärder hårt.

Även en allmän återhållsamhet råder i förvaltningen.

## **7 Förväntad utveckling**

### ***7.1 Ekonomi på sikt***

Den höga investerings- och exploateringstakten i Hallsberg genererar fortsatt höga kapitalkostnader för förvaltningen. Flera stora projekt är på gång och många större väntar också inom överskådlig tid framåt. Detta kommer behöva kompenseras för att ge en rimlig chans för förvaltningen att hålla budgeten.

### ***7.2 Framtida verksamhet***

Vi spår en ökning av nya områden som kommer att hamna under kommunal skötsel. Stora utmaningar kommer att finnas inom vatten- och avloppsverksamheten. Detta främst när det gäller reningsverk och andra tillhörande byggnadskonstruktioner. En behovsinventering är genomförd inom området som ger en bild av stora investeringsvolymerna kommande år.

# Internkontrollrapport helår 2025

5

24/DOS/69

# Internkontrollrapport uppföljning helår 2025

## Drift- och serviceförvaltningen

## Innehållsförteckning

<b>1 Internkontroll i Hallsbergs kommun .....</b>	<b>3</b>
1.1 Styrande dokument .....	3
1.2 Organisation .....	3
1.3 Riskbedömningsmatris .....	4
<b>2 Uppföljning .....</b>	<b>7</b>
2.1 Område: Ekonomi .....	7
2.2 Område: Administration .....	11
2.3 Område: Verksamhetsspecifik .....	13
2.4 Område: Arbetsmiljö .....	16
2.5 Område: Dataskydd .....	18
2.6 Slutsatser av uppföljning .....	20
2.7 Åtgärder .....	20

## **1 Internkontroll i Hallsbergs kommun**

### **1.1 Styrande dokument**

Kommunfullmäktige antog 2019-03-25, riktlinjer för intern kontroll av ekonomi och verksamhet. I riktlinjerna beskrivs organisation med uttalade ansvarsnivåer och rollfördelning. Vidare anges krav på innehåll i internkontrollplanerna samt nämndens rapporteringsskyldighet.

Av riktlinjerna framgår följande:

- Kommunstyrelsen har ansvaret att tillse att det finns en god intern kontroll hos kommunens nämnder och förvaltningar.
- Kommunstyrelsen skall utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättringar behövs föranstalta om sådana.
- Kommunstyrelsen skall även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunägda företagen.
- Rapport angående genomförd intern kontroll enligt plan skall lämnas av förvaltningschefen till respektive nämnd och kommunstyrelsen.
- Utsedd kontrollansvarig skall genomföra granskning av kontrollmoment för respektive rutin/system enligt den fastställda interna kontrollplanen.
- Nämnden skall varje år, senast i samband med beslut om internbudgeten, anta en särskild plan för innevarande års granskning/uppföljning av den interna kontrollen.

### **1.2 Organisation**

Enligt riktlinjerna punkt 1.2 har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen samt tillse att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. Därvid skall förvaltningsövergripande anvisningar och regler upprättas.

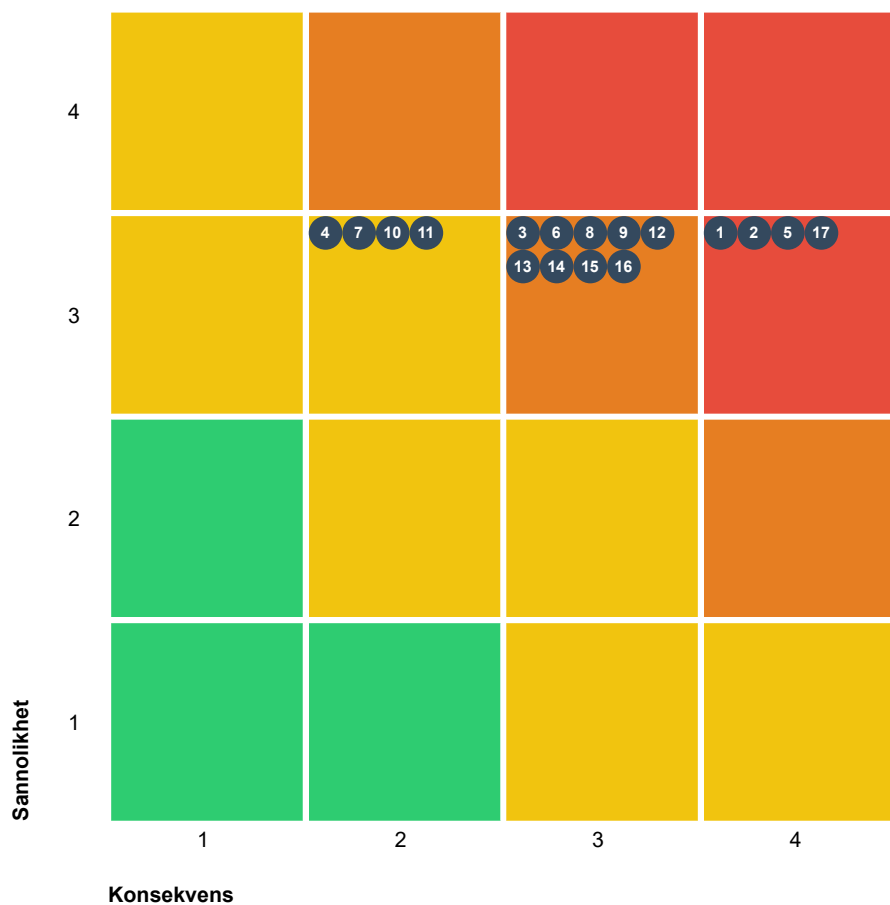
Vidare framgår av punkt 1.3 att nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden har därvid att tillse att:

- En organisation upprättas för den interna kontrollen
- Regler och anvisningar antas för den interna kontrollen

Inom nämnd eller styrelse ansvarar förvaltningschef eller motsvarande för att konkreta regler och anvisningar är utformade så att en god intern kontroll kan upprätthållas.











Av riktlinjerna framgår att kommunstyrelsen skall, med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter, utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättringar behövs, vidta åtgärder.








### 1.3 Riskbedömningsmatrix



Sannolikhet	Konsekvens
4 Sannolik (det är mycket troligt att fel uppstår)	Allvarlig (uppfattas som allvarlig för intressenter och/eller Hallsbergs kommun)
3 Möjlig (det finns en möjlig risk)	Kännbar (uppfattas som besvärande för intressenter och/eller Hallsbergs kommun)
2 Mindre sannolik (risken är mycket liten)	Lindrig (uppfattas som liten för intressenter och/eller Hallsbergs kommun)
1 Osannolik (risken är så gått som obefintlig)	Försumbar (är obetydlig för intressenter och/eller Hallsbergs kommun)

4 Allvarlig 9 Kännbar 4 Lindrig Totalt: 17

Område	Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde
Ekonomi	1  Att inte använda leverantörer där ramavtal tecknats.	3. Möjlig	4. Allvarlig	12
	2  Att inte strategiska investeringar har ett beslutat investeringsutrymme innan de startas.	3. Möjlig	4. Allvarlig	12
	3  Att samtliga tjänster med en kostnad över tusen kronor inte blir debiterade senast månaden efter leverans.	3. Möjlig	3. Kännbar	9
	4  Att syftet och deltagare vid representation inte anges.	3. Möjlig	2. Lindrig	6
	5  Att varan eller tjänsten inte är beställd.	3. Möjlig	4. Allvarlig	12
	6  Att samtliga kundfordringar inte blir betalda.	3. Möjlig	3. Kännbar	9
	7  Att syfte och deltagare vid resor inte anges.	3. Möjlig	2. Lindrig	6
Administration	8  Att kommunens riktlinjer angående mutor och bestickning inte tas upp på varje avdelning.	3. Möjlig	3. Kännbar	9
	9  Att registrering av allmänna handlingar inte sker enligt lag.	3. Möjlig	3. Kännbar	9
Verksamhetsspecifik	10  Att handläggning av ärenden inom bygglovsenheten inte skett enligt gällande rutiner. Färdigbehandlade ärenden har avslutats i verksamhetssystem. Fakturering av avgifter har skett enligt gällande taxa. Handlingar & aktiviteter har registrerats på rätt sett i ärendesystem. Ärendet har kontrollgranskats enligt	3. Möjlig	2. Lindrig	6

Område	Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde
	rutin (endast bygglov).			
	11  Att handläggning av ärenden inom miljöenheten inte skett enligt gällande rutiner. Färdigbehandlade ärenden har avslutats i verksamhetssystem. Fakturering av tillsynsavgifter har skett enligt gällande taxa. Beslut har fattats av rätt delegat i enlighet med delegationsordningen. Handlingar & aktiviteter har registrerats på rätt sett i ärendesystem.	3. Möjlig	2. Lindrig	6
	12  Att inte politiska beslut blir verkställda	3. Möjlig	3. Kännbar	9
Arbetsmiljö	13  Att arbetsskador inte rapporteras till rätt instanser.	3. Möjlig	3. Kännbar	9
	14  Att rutinen för systematiskt arbetsmiljöarbete i DOS inte används.	3. Möjlig	3. Kännbar	9
	15  Att tillbud inte rapporteras i Stella.	3. Möjlig	3. Kännbar	9
Dataskydd	16  Att inte personuppgiftsbiträdesavtal tecknas med leverantörer av system/register där personuppgifter hanteras.	3. Möjlig	3. Kännbar	9
	17  Att system som används inom DOS inte blir informationsklassade.	3. Möjlig	4. Allvarlig	12

## 2 Uppföljning

### 2.1 Område: Ekonomi

#### 2.1.1 Risk: Att inte använda leverantörer där ramavtal tecknats.



Kontrollmoment	Enhet
Att använda leverantörer där ramavtal tecknats.	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Att vi köper varor och tjänster hos leverantörer där ramavtal finns om de kan leverera dessa. Kontroll av allt löpande under året och avvikelser dokumenteras och rapporteras till förvaltningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.	
<b>Kontrollfrekvens?</b> En gång per år	
<b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> I Stratsys	
<b>Ansvarig funktion?</b> Avdelningschef/Förvaltningschef	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Ramavtal.	Inga avvikelser	2025-12-31	

### 2.1.1 Risk: Att inte strategiska investeringar har ett beslutat investeringsutrymme innan de startas.




Kontrollmoment	Enhet
Att strategiska investeringar har ett beslutat investeringsutrymme innan de startas.	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Verksamhetschef kontrollerar, dokumenterar avvikelser och rapporterar dessa till förvaltningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll1, Investeringsbeslut	⬆️ Inga avvikelser	2025-08-31	
Allkontroll 2, investeringsbeslut	⬆️ Inga avvikelser	2025-12-31	

### 2.1.2 Risk: Att samtliga tjänster med en kostnad över tusen kronor inte blir debiterade senast månaden efter leverans.




Kontrollmoment	Enhet
Att samtliga tjänster har blivit debiterade senast månaden efter leverans.	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Att alla utförda tjänster som ska debiteras internt eller extern blir fakturerade senast månaden efter utfört arbete. Fakturerande administratör kontrollerar genom stickprov löpande under året och avvikelser dokumenteras och lämnas till avdelningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.	
<b>Kontrollfrekvens?</b> En gång per år	
<b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> I Stratsys	
<b>Ansvarig funktion?</b> Fakturerande administratör/Avdelningschef	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Debiterade tjänster.	 Inga avvikelser	2025-12-31	

### 2.1.3 Risk: Att syftet och deltagare vid representation inte anges.



Kontrollmoment	Enhet
<i>Att syfte och deltagare anges vid representation.</i>	Drift- och serviceförvaltningen
<p><b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Att det finns bilagor till fakturor med syfte och deltagare. Utdrag ur ekonomisystemet från representationskonton, 71*. Allt kontrolleras. Dokumentation över kontroll och avvikelser lämnas till avdelningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.</p> <p><b>Kontrollfrekvens?</b> En gång per år</p> <p><b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> I Stratsys</p> <p><b>Ansvarig funktion?</b> Granskare/Avdelningschef</p>	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Syfte och deltagare vid representation.	 Mindre avvikelser	2025-12-31	På sju verifikationer saknas syfte. Bristerna är justerade i Raindance.

### 2.1.4 Risk: Att varan eller tjänsten inte är beställd.



Kontrollmoment	Enhet
<i>Kontrollera att varan eller tjänsten beställts innan mottagning, signering och betalning.</i>	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> En beställning ska finnas tillgänglig innan mottagning och signering av varan får ske. Kontroll av allt löpande under året och avvikelser dokumenteras och rapporteras till förvaltningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.	
<b>Kontrollfrekvens?</b> En gång per år	
<b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> I Stratsys	
<b>Ansvarig funktion?</b> Avdelningschef/Förvaltningschef	


Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Beställda varor och tjänster.	Inga avvikelser	2025-12-31	

### 2.1.5 Risk: Att samtliga kundfordringar inte blir betalda.



Kontrollmoment	Enhet
<i>Att samtliga kundfordringar har blivit betalda.</i>	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Att rapportera avvikelser på icke betalda kundfakturor, eventuella avbetalningsplaner och kundförluster. Utdrag ur kundreskontran av förfallna fakturor. Avvikelser dokumenteras och rapporteras till avdelningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.	
<b>Kontrollfrekvens?</b>	


Kontrollmoment	Enhet
En gång per år	
<b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> I Stratsys	
<b>Ansvarig funktion?</b> Ekonom/Avdelningschef	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Betalda kundfordringar.	 Inga avvikelser	2025-12-31	

### 2.1.6 Risk: Att syfte och deltagare vid resor inte anges.



Kontrollmoment	Enhet
Att syfte och deltagare anges vid resor.	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Att det finns bilagor till fakturor med syfte och deltagare. Utdrag ur ekonomisystemet från resekonton, 70*. Allt kontrolleras. Dokumentation över kontroll och avvikelser lämnas till avdelningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.	
<b>Kontrollfrekvens?</b> En gång per år	
<b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> I Stratsys	
<b>Ansvarig funktion?</b> Granskare/Avdelningschef	


Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Syfte och deltagare vid resor.	 Mindre avvikelser	2025-12-31	På fyra verifikationer saknades syfte. Detta är rättat i Raindance.

## 2.2 Område: Administration

2.2.1 Risk: Att kommunens riktlinjer angående mutor och bestickning inte tas upp på varje avdelning.



Kontrollmoment	Enhet
Säkerställa att kommunens riktlinjer angående mutor och bestickning tas upp på varje avdelning minst en gång per år.	Drift- och serviceförvaltningen
<p><b>Vad ska kontrolleras och hur?</b>            Kontroller på att varje avdelning har behandlat ämnet. Minnesanteckningar granskas från APT:er i personalgrupperna för att kontrollera att riktlinjerna tagits upp. Avvikelser dokumenteras och rapporteras till förvaltningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.</p> <p><b>Kontrollfrekvens?</b>            En gång per år.</p> <p><b>Hur dokumenteras kontrollen?</b>            I Stratsys</p> <p><b>Ansvarig funktion?</b>            Avdelningschef/Förvaltningschef</p>	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Mutor och bestickning.	 Inga avvikelser	2025-12-31	

## 2.2.1 Risk: Att registrering av allmänna handlingar inte sker enligt lag.



Kontrollmoment	Enhet
Att registrering sker enligt lag.	Drift- och serviceförvaltningen
<p><b>Vad ska kontrolleras och hur?</b>            Kontrollera att registrering av allmänna handlingar sker enligt lag. Stickprovskontroll genomförs en gång per kvartal, genom att registrator slumpvis väljer ut sex inkomna meddelanden i funktionsbrevlådan och kontrollerar att både det inkomna meddelandet och eventuellt svar blivit registrerat enligt lag. Avvikelse dokumenteras och rapporteras till förvaltningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.</p> <p><b>Kontrollfrekvens?</b>            Kvartalsvis</p> <p><b>Hur dokumenteras kontrollen?</b>            I Stratsys</p> <p><b>Ansvarig funktion?</b>            Registrator/Förvaltningschef</p>	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Stickprov 1, Allmänna handlingar.	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-03-31	6 av 6 inkomna meddelanden har registrerats 4 av 6 svar har registrerats
Stickprov 2, Allmänna handlingar	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-06-30	6 av 6 inkomna meddelanden har registrerats 4 av 6 svar har registrerats
Stickprov 3, Allmänna handlingar	<input checked="" type="radio"/> Inga avvikelser	2025-09-30	
Stickprov 4, Allmänna handlingar	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-12-31	6 av 6 inkomna meddelanden har registrerats. 5 av 6 svar har registrerats.

## 2.3 Område: Verksamhetsspecifik

2.3.1 Risk: Att handläggning av ärenden inom bygglovsenheten inte skett enligt gällande rutiner. Färdigbehandlade ärenden har avslutats i verksamhetssystem. Fakturering av avgifter har skett enligt gällande taxa. Handlingar & aktiviteter har registrerats på rätt sett i ärendesystem. Ärendet har kontrollgranskats enligt rutin (endast bygglov).



Kontrollmoment	Enhet
Kontrollera att handläggningen av ärenden skett enligt gällande rutiner.	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Att handläggningen skett enligt gällande rutiner. Stickprov. Två ärenden per handläggare, valfri ärendetyp. Enhetschef bygglov kontrollerar, dokumenterar avvikelser och rapporterar dessa till förvaltningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.	
<b>Kontrollfrekvens?</b> Tre gånger per år	
<b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> I Stratsys	
<b>Ansvarig funktion?</b> Enhetschef bygglov/ Förvaltningschef	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Handläggning bygglovsenheten.	<input checked="" type="radio"/> Inga avvikelser	2025-04-30	
Allkontroll 2, Handläggning bygglovsenheten.	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-08-31	Handläggare har glömt avsluta ärendet efter slutbesked. Det är dock åtgärdat efter att det upptäckts. För att förhindra detta påminns handläggarna om att följa den rutin som finns.
Allkontroll 3, Handläggning bygglovsenheten.	<input checked="" type="radio"/> Inga avvikelser	2025-12-31	

2.3.2 Risk: Att handläggning av ärenden inom miljöenheten inte skett enligt gällande rutiner. Färdigbehandlade ärenden har avslutats i verksamhetssystem. Fakturering av tillsynsavgifter har skett enligt gällande taxa. Beslut har fattats av rätt delegat i enlighet med delegationsordningen. Handlingar & aktiviteter har registrerats på rätt sett i ärendesystem.



Kontrollmoment	Enhet
Kontrollera att handläggningen skett enligt gällande rutiner.	Drift- och serviceförvaltningen
<p><b>Vad ska kontrolleras och hur?</b>            Att handläggningen skett enligt gällande rutiner. Stickprov. Två ärenden per handläggare, valfri ärendetyp. Enhetschef miljö kontrollerar, dokumenterar avvikelser och rapporterar dessa till förvaltningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.</p> <p><b>Kontrollfrekvens?</b>            Tre gånger per år</p> <p><b>Hur dokumenteras kontrollen?</b>            I Stratsys</p> <p><b>Ansvarig funktion?</b>            Enhetschef miljö/ Förvaltningschef</p>	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Handläggning miljöenheten.	↑ Inga avvikelser	2025-04-30	
Allkontroll 2, Handläggning miljöenheten.	↑ Inga avvikelser	2025-08-31	
Allkontroll 3, Handläggning miljöenheten.	↑ Inga avvikelser	2025-12-31	

### 2.3.1 Risk: Att inte politiska beslut blir verkställda



Kontrollmoment	Enhet
Kontrollera att politiska beslut blir verkställda.	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Att politiska beslut blir verkställda. Nämndsekreteraren kontrollerar, dokumenterar avvikelser och rapporterar till förvaltningschefen senast den 15 i redovisningsmånaden.	
<b>Kontrollfrekvens?</b> Två gånger per år	
<b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> I Stratsys	
<b>Ansvarig funktion?</b> Nämndsekreterare/Förvaltningschef	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Politiska beslut	<input checked="" type="radio"/> Inga avvikelser	2025-08-31	
Allkontroll 2, Politiska beslut	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-12-31	Tillsynsplan enligt miljöbalken har genomförts till 82%. Tillsynsplanen enligt plan- och bygglagen har inte kunnats fullföljas fullt ut gällande prioriterade områden.

## 2.1 Område: Arbetsmiljö

### 2.1.1 Risk: Att arbetsskador inte rapporteras till rätt instanser.



Kontrollmoment	Enhet
<i>Rapportering av arbetsskador till rätt instanser.</i>	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Att alla arbetsskador rapporteras till rätt instanser. Ansvarig arbetsledare kontrollerar, dokumenterar avvikelser och rapporterar dessa till avdelningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.	
<b>Kontrollfrekvens?</b> Kvartalsvis (i samband med sjukfrånvarorapportering till nämnden)	
<b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> I Stratsys	
<b>Ansvarig funktion?</b> Ansvarig arbetsledare / Avdelningschef	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Rapportering av arbetsskador.	⬆️ Inga avvikelser	2025-03-31	
Allkontroll 2, Rapportering av arbetsskador.	⬆️ Inga avvikelser	2025-06-30	
Allkontroll 3, Rapportering av arbetsskador.	⬆️ Inga avvikelser	2025-09-30	
Allkontroll 4, Rapportering av arbetsskador.	⬆️ Inga avvikelser	2025-12-31	

### 2.1.1 Risk: Att rutinen för systematiskt arbetsmiljöarbete i DOS inte används.



Kontrollmoment	Enhet
Att rutinen för systematiskt arbetsmiljöarbete i DOS används.	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Ansvarig verksamhetschef kontrollerar, dokumenterar avvikelser och rapporterar dessa till chef senast den 15 i redovisningsmånaden.	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Systematiskt arbetsmiljöarbete	Inga avvikelser	2025-12-31	

### 2.1.2 Risk: Att tillbud inte rapporteras i Stella.



Kontrollmoment	Enhet
Rapportering av tillbud i Stella.	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Att alla tillbud rapporteras i Stella. Ansvarig arbetsledare kontrollerar, dokumenterar avvikelser och rapporterar dessa till avdelningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.	
<b>Kontrollfrekvens?</b> Kvartalsvis (i samband med sjukfrånvarorapportering till nämnden)	
<b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> Allkontroll	
<b>Ansvarig funktion?</b> Ansvarig arbetsledare / Avdelningschef	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Rapportering av tillbud.	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-03-31	Påminner medarbetare vid varje möte om vikten att rapportera vid tillbud. Mörkertal befaras dock.
Allkontroll 2, Rapportering av tillbud.	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-06-30	Ständig påminnelse om att rapportera tillbud. Arbetsmiljön är första punkt på alla dagordningar vid tex APT. Trots detta befaras ett mörkertal.
Allkontroll 3, Rapportering av tillbud.	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-09-30	Ständig påminnelse till samtliga att rapportera tillbud, trots detta bedöms det finnas ett mörkertal då fler rapporter för delar av verksamheten kunde förväntas med tanke på verksamhetens art.
Allkontroll 4, Rapportering av tillbud.	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-12-31	Ständig påminnelse om att rapportera tillbud. Arbetsmiljön är första punkt på dagordningar vid APT.



## 2.2 Område: Dataskydd

### 2.2.1 Risk: Att inte personuppgiftsbiträdesavtal tecknas med leverantörer av system/register där personuppgifter hanteras.



Kontrollmoment	Enhet
Tecknande av personuppgiftsbiträdesavtal med systemleverantörer.	Drift- och serviceförvaltningen
<p><b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Att personuppgiftsbiträdesavtal tecknas med leverantörer av system/register där personuppgifter hanteras. Avdelningschef kontrollerar, dokumenterar avvikelser och rapporterar dessa till förvaltningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.</p> <p><b>Kontrollfrekvens?</b> Två gånger per år</p> <p><b>Hur dokumenteras kontrollen?</b> I Stratsys</p> <p><b>Ansvarig funktion?</b></p>	


Kontrollmoment	Enhet
Avdelningschef/Förvaltningschef	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Tecknande av personuppgiftsbiträdesavtal.	 Inga avvikelser	2025-08-31	
Allkontroll 2, Tecknande av personuppgiftsbiträdesavtal.	 Inga avvikelser	2025-12-31	

### 2.2.2 Risk: Att system som används inom DOS inte blir informationsklassade.



Kontrollmoment	Enhet
Att system som används inom DOS blir informationsklassade.	Drift- och serviceförvaltningen
<b>Vad ska kontrolleras och hur?</b> Ansvarig verksamhetschef kontrollerar, dokumenterar avvikelser och rapporterar dessa till förvaltningschef senast den 15 i redovisningsmånaden.	

Uppföljning	Status	Slutdatum	Kommentar
Allkontroll 1, Informationsklassning	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-03-31	Arbete pågår med hjälp av säkerhetsskyddschefen där informationsklassning genomförs av aktuella system.
Allkontroll 2, Informationsklassning	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-06-30	Arbete pågår med hjälp av säkerhetsskyddschefen där informationsklassning genomförs av aktuella system.
Allkontroll 3, Informationsklassning	<input type="radio"/> Mindre avvikelser	2025-09-30	Arbete pågår med hjälp av säkerhetsskyddschefen där informationsklassning genomförs av aktuella system.
Allkontroll 4, Informationsklassning	 Inga avvikelser	2025-12-31	

### **2.3 Slutsatser av uppföljning**

Det är 36 interna kontroller som utförts under året. I 22 av kontrollerna fanns inga avvikelser men i 14 av kontrollerna har mindre avvikelser upptäckts.

### **2.4 Åtgärder**

De mindre avvikelser som upptäckts gällande representation och resor har kunnat rättats till i ekonomisystemet.

När det gäller kontrollen om registrering av allmänna handlingar behöver verksamheterna påminnas om vikten av att även skicka in svaren för registrering i dokument- och ärendehanteringssystemet så att ärendena blir kompletta.

Bygglovsenhetens handläggare hade missat att avsluta ärenden i systemet vid två tillfällen. De behöver få en påminnelse om att följa den rutin som finns.

I kontrollen om att politiska beslut verkställs, är det mindre delar i miljö- och bygglovs tillsynsplaner som inte kunnat fullföljas helt.

När det gäller anmälningen av tillbud är det svårt att förmå alla medarbetare att anmäla. Det är lite obekvämt att anmäla och en del skäms för att berätta. Alla chefer påminner dock ideligen om vikten av att anmäla så att risken för allvarigare olyckor kan minska

Informationsklassningen av våra system har pågått under året. Det är ett säkerhetsarbete som har genomförts i samarbete mellan verksamheterna, beredskapssamordnare och IT Sydnärke.

Ledamotsinitiativ – utveckling av kommunal  
betalparkering

6

26/DOS/25



## **Moderaterna – Ledamotsinitiativ till Drift- och servicenämnden**

### **Initiativ: Utveckling av kommunal betalparkering vid Hallsbergs centralstation**

#### **Bakgrund**

Hallsbergs centralstation är kommunens viktigaste pendlingsnav. I direkt anslutning finns kommunens enda betalparkering, avsedd för långtidsparkering. Trots detta saknar anläggningen idag tydlig avgränsning och den nivå av trygghet som kan förväntas av en parkering där användare betalar för långvarig uppställning.

För att stärka parkeringens funktion och tydliggöra varför just denna plats är kommunens enda betalparkering bör anläggningen utvecklas till ett mer avgränsat och tryggt område med tydlig koppling till stationens pendlingsfunktion.

#### **Förslag till beslut**

Jag föreslår att Drift- och servicenämnden beslutar:

1. Att uppdra åt förvaltningen att utreda och ta fram förslag på hur den kommunala betalparkeringen för långtidsparkering vid Hallsbergs centralstation kan utvecklas genom inhägnad, port- eller bomlösning samt kameraövervakning enligt gällande regelverk.
2. Att utredningen ska belysa hur åtgärderna kan bidra till ökad trygghet, högre nyttjandegrad och bättre intäkter från parkeringen.

#### **Motivering**

Inhägnad och kameraövervakning ökar tryggheten och den upplevda säkerheten för användarna. En tydligt avgränsad långtidsparkering i direkt anslutning till centralstationen stärker attraktiviteten för pendlare och resenärer och kan bidra till ökad beläggning. Högre nyttjandegrad ger förbättrade intäktsmöjligheter och skapar en tydligare parkeringsstrategi kopplad till kommunens viktigaste kollektivtrafikläge.

#### **Gustav Strömberg**

Moderaterna Hallsberg

#### **Andreas Zakrisson**

Moderaterna Hallsberg

---

# Redovisning av delegationsbeslut

9

26/DOS/17